སྒྲིའི་ཨང་། ༢༥༧ དེབ་ཨང་། DTD000032
འགྲེམས་སྤེལ། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།
01/12/2016

དཔྱད་བརྗོད་དེབ་ཕྲེང་།

ཚོས་དའི་ནང་གི་ཞི་བ་ཚ།

པར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར།

སྐད་ཆ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

ཚོས་རའི་ནད་གི་ཞིབ་ཆ།

དཔྱད་བརྗོད་རིབ་ཕྲེང་།

ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར།

སྨད་ཆ།

དཔྱད་བརྗོད་སྤེལ་མཁན།
སེར་བྱེས་མཁས་སྣན་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་གཉེར་བ་སྐོར་ཞིག

དེབ་ཨང་།

DTD000032

དེབ་སྒྲོམ། དུས་དེབ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༨ ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

དེབ་ཚད། 15x21

ཡིག་ཚད། 14

ཡིག་གྲངས། 117,000

ང་ཚོའི་དྲ་ཚིགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ང་ཚོའི་ཡིག་སྒམ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བཟོ་སྐྲུན་པ། ཚོམ་སྒྲིག་པ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

གླེང་བརྗོད།

ཇི་སྐད་དུ། ཪོ་མཚར་གཏམ་ནི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་བཞིན་ཆོས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ན་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཀའ་བསྡུ་རིམ་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་། པཎ་གྲུབ་དང་སློབ་དཔོན་རིམ་བྱོན་དག་གིས་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་དེ་དུས་ཡུན་རིང་པོར། སྡེ་སྣོད་དེ་དག་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཕེལ་རྒྱས་དང་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་ཡོད། བསིལ་ལྡན་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུའང་ཆོས་རྒྱལ་དག་གི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ཤིང་སྤྲོལ་དར་བ་ནས། ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དག་གིས་སྡེ་སྣོད་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལས་གང་མང་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་། འཆད་ཉན་དང་དར་སྤེལ་བཏང་ཡོད་ལ། བཤད་གྲྭ་སོགས་བཙུགས་ཏེ་གཞུང་དེ་དག་ལ་འཆད་ཉན་གྱིས་མི་ཉམས་རྒྱུད་འཛིན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་ཏེ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ། ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཐབས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་བསྒྲུབ་པས། གཞུང་དེ་དག་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་མཁས་པའི་གོ་སར་ཕེབས་པའང་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། མཁས་པ་དང་དམ་པ་དེ་དག་གིས་གཞུང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཡང་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་བརྩམས་ཡོད།

ཕྱི་ར་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྡེ་སྣོད་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་ལ་སློབ་གཉེར་མཛད་སྲོལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པར་མངོན་ལ། བོད་དུའང་བཤད་གྲྭ་ཁག་ཏུ་གཞུང་དེ་དག

ལ་འཆད་ཉན་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྲོལ་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རང་རེའི་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གིས་སྡེ་སྣོད་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་སྡེ་ཚན་ལྟར་བསྡུས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་པོ་ཉི་ལྔ་ཞེས་དེ་ལྔ་རྩ་བར་བཟུང་སྟེ་སྡེ་སྣོད་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་བཅལ་བ་སོགས་ཀྱིས། སློབ་གཉེར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་གང་མདུན་སྤོས་དང་། སྤོན་མེད་གསར་གཏོད། ལེགས་བསྒྲིགས་ཀྱང་གང་ལེགས་བྱུང་སྟེ། འཆད་ཉན་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་སྟུས་ཚད་ཇེ་ལེགས་དང་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་། བོད་དུ་དུས་འགྱུར་ཏེ། ནག་ཕྱོགས་གདུག་པའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པས་བཙན་གནོན་དང་གཏོར་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་སྣོད་བཅུད་གང་ལའང་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཐོག་པ་དང་ལྷན་དུ། སྡེ་སྣོད་དང་གཞུང་དེ་དག་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་ས་མེད་ཅིང་། རིན་ཐང་གི་སྡེ་སྣོད་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་དག་ཀྱང་མེའི་ཞལ་སྐོར་སོང་བ་དང་། ཆུ་བོའི་གློང་དུ་བསྐྱིམས་པ་སོགས་ཀྱི་ཡ་ང་བའི་སྐྱོ་གར་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་ཧ་ཅང་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་ན་ཟུག་ཅིག་ཡིན་ལ༑ སྟོང་གསུམ་ནོར་གྱིས་མི་ཁུགས་པའི་གྱོང་གུད་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

ཡིན་ན་ཡང་སྟོན་མཆོག་ཐུག་ན་པཎྜོ་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ༸ གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་ཉག་ཅིག་ལས། ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲར་ཡང་གསར་རྒྱག་བྱས་ཏེ། བཤད་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་དུ་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་འཆད་ཉན་དང་སློབ་གཉེར་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་ཞིང་། སྔོན་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་གཉེར་གོང་འཕེལ་དང་། སློབ་གཉེར་པའི་གྲངས་འབོར་ཡང་སྔོན་ཆད་དང་བསྡུར་ན་ཇེ་མང་དུ་སོང་ཡོད་ལ། ཉི་ཤར་སྣར་མོས་མི་ཁེབས་པ་ལྟར། ༸ གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ལས་ཆོས་ཚུལ་འདི་དང་སྡེ་སྣོད་དང་གཞུང་འདི་དག་ཀྱང་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དུ་ཇེ་གསལ་ཇེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། འདི་ག་གྲྭ་ཚང་ལ་མཚོན་ན་ཡང་། ༸ གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་དང་། བོད་ནས་ཕེབས་པའི་རྒན་པ་དག་གིས་སྐྱུངས་ཚད་མེད་ཅིག་བསྐྱོན་པའི་འབྲས་བུ་ལས། འཆད་ཉན་དང་སློབ་གཉེར་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་སྟེ་འཆད་ཉན་དང་སློབ་གཉེར་གྱི་སྨང་བརྟན་པོ་ཞིག་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་། དུས་ཀྱི་དབང་ངམ། འཕྲུལ་རིགས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོ་ལང་ངམ། རྣམ་གཡེང་

སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྫེ་མང་དུ་སོང་བ་ལས། ལོ་རེའི་རྩོད་མཚམས་རྫོགས་མི་རྫོགས་དང་། སློབ་གཉེར་དང་ཆོས་རའི་རྩོད་ཤུགས་དང་། རྩོད་སྟངས་སོགས་གང་ཅིར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན༔ སྔོན་ཆད་འཛིན་གྲྭ་ཆེན་པ་དག་འཛིན་གྲྭ་འོག་མའི་ནང་དུ་དམ་བཅར་ཕེབས་པ་དང་། འཛིན་གྲྭ་གོང་འོག་རྩོད་ཟླ་བསྒྲིགས་པ། འཛིན་གྲྭ་གོང་འོག་གཏུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་དམ་པ་སྔ་མ་དག་གི་གསུང་སྒྲོས་སམ་གསུང་རྒྱུན་དང་། གཞུང་གི་འཛིན་མཚམས། ཆོས་ར་ནང་གི་ཞིབ་ཆ་འདོན་སྟངས་སོགས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་རིམ་བརྒྱུད་དུ་བར་མ་ཆད་པར་འགྲོ་བའམ་རྒྱས་འཕྱོད་ཀྱིན་ཡོད་ནའང་། དེང་སྐབས་འཛིན་གྲྭ་གོང་འོག་རྩོད་ཟླར་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཏ་ལམ་མེད་པའི་ཚོད་དུ་གནས་པས། གྲྭ་ཚང་རང་གི་དམ་པ་སྔ་མ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསུང་རྒྱུན་སོགས་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་ཆད་ལ་ཉེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་ཁའི་གནས་སུ་སྐྱོད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ནི་ཏ་ཙང་སེམས་འཁྲལ་སྐྱེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་<<ཆོས་རའི་ནང་གི་ཞིབ་ཆ>>ཞེས་པའི་དེབ་ཆུང་ཞིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱེད་དགོས་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྐྱེན་ཡང་ཡིན།

སྤྱིར་འཛིན་གྲྭ་རེ་རེའི་ནང་དུའང་རྣམ་དཔྱོད་དང་ཤེས་རབ་གློང་དུ་བཏོལ་བ་ལྟ་བུའི་སློབ་གཉེར་བ་གང་མང་ཞིག་འདུག་ན་ཡང་། འཛིན་གྲྭ་རེ་ནས་སློབ་གཉེར་བ་བཟང་གྲས་ཅུང་ཤས་ཤིག་ལ་རྩོད་པ་སྔོན་སོང་གི་གཞུང་ཚན་རེ་དཔྱད་གཞིར་ཕུལ་ཏེ་བརྗོད་གཞི་དེར་གྲྭ་ཚང་གི་དམ་པ་སྔ་མའི་གསུང་རྒྱུན་དང་། ཆོས་རའི་འཛིན་མཚམས་དང་ཞིབ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་དཔྱད་བརྗོད་སྤེལ་བར་བསྐུལ་བ་ལྟར། རྣམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་སློབ་གཉེར་གྱི་དུས་ཚོད་གསེར་ལྟ་བུ་ཕངས་མེད་དུ་བློས་བཏང་སྟེ་དུས་བཅད་ལྟར་རྩོམ་ཡིག་གནང་འབྱོར་བྱུང་ལ། བརྗོད་གཞི་གཞིར་བཟུང་གིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་སྤེལ་སྟངས་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་འདོན་སྟངས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་རིགས་དང་། དམ་པ་སྔ་མའི་གསུང་རྒྱུན་དང་ཞིབ་ཆ། འཛིན་མཚམས་སོགས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཅིང་། ཕྲ་ཞིབ་རིགས་པས་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྩོམ་འགྲོས་དང་། དཔྱད་བརྗོད་སྤེལ་སྟངས་ཀྱང་གང་ལེགས་བྱུང་འདུག་སྙམ་ལ། སློབ་གཉེར་བ་འོག་མ་དག་ལ་སློབ་གཉེར་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ངེས་དང་ཕན་ཐོགས་པར་ཐེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་འདུག་ན། ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་ཏེ། དམ་པ་སྔ་མའི་གསུང་རྒྱུན་དང་། ཆོས་རའི་ཞིབ་ཆ། འཛིན་མཚམས་སོགས་མི་

ཉམས་རྒྱུད་འཛིན་དང་། ཕྱི་མར་བརྒྱུད་སྤྲོད་ཡོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལྟར། དམིགས་འདུན་ཡང་གང་འཚམ་ཞིག་འགྲུབ་འདུག་སྙམ་པའི་སྤྲོ་བ་སྐྱེས། སྐད་མའི་ཆར་ཡང་ལོ་རེར་འདི་ལྟ་བུ་རེ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་ན་སློབ་གཉེར་ཡར་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་དང་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུར་གདོན་མི་ཟ་འོ།།

མཐའ་དོན། དཔྱད་བརྗོད་སྤེལ་མཁན་རྣམ་པ་དང་དེབ་འདི་ཞུ་སྒྲིག་སོགས་ལ་གཞོགས་འདེགས་བྱེད་མཁན་ཡོང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག །འདིས་མཚོན་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་༸སྲིད་ཞིའི་རྣམ་འདྲེན་༸གོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཙོ་བྱས་པའི་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། ཐུགས་བཞེད་ལྷུན་གྲིས་འགྲུབ་པ་དང་། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། གཞིས་བྱེས་བོད་མི་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་རང་དབང་བདེ་དགའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོང་བ་དང་། རྒྱུ་སྦྱོར་ལྟོས་བཅས་འབྲེལ་ཐོགས་རྣམས་ཀྱི་གང་བསམ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔྱད་བརྗོད་ཀྱི་དེབ་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་སོགས་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཅི་མཆིས་གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འཆགས་སོ། །

ཞེས་སེར་བྱེས་དགེ་སློས་མངའ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣.༡༠.༡༨ བཟང་པོར།

དཀར་ཆག

གླེང་བརྗོད། iv

རྩེ་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས། .... ལྷོ་བསྟན་འཛིན་བསོད་ནམས། 1

བཟོད་པའི་རྩེ་སྦྱོར། .... བྲོ་བྲལ་ཀུན་བཟང་ཡོན་ཏན། 7

རྫས་བཏགས། .... བྲོ་བྲལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། 12

འགོག་སྙོམས།..................... རིན་ཆེན་ནོར་བུ། 20

བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་སྐོར།..................... དབུ་རྩེ་དགོང་མ་ཏྲེ་ཧོར་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། 28

སྐབས་དྲུག་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྐོར། .... དབུ་རྩེ་དགོང་མ་ཏྲེ་ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས། 43

སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། .... བསྟན་དར་བཟང་པོ། 51

སྐུ་བཞིའི་གྲངས་ངེས། .... བྲོ་བྲལ་པདྨ་དོ་རྗེ། 59

སྐུ་བཞིའི་སྐོར། .... བསམ་བྲུ་གཞུང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ། 69

ལོངས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་སོགས། .... འདུལ་གསར་ཏྲེ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། 90

མཚན་དཔེའི་སྐོར། .... བློ་བཟང་བདེ་ལེགས། 104

ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་མེད་སོགས།..................... འདུལ་གསར་ལྭ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། 109

གསལ་བཤད། 128

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག 129

རྩེ་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས།

བློ་བསྟན་འཛིན་བསོད་ནམས།

སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པའི་གསུང་གཅིག་གིས། །
ཉེས་ཚོགས་འབུམ་གྱི་སྒོ་མོ་འགོག་ནུས་པ། །
རྟེན་འབྱུང་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་མཆོག་ཐུབ་དབང་ལ། །
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མི་ཕྱེད་སྙིང་ནས་གུས། །

རྩེ་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ་འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་རྗེས་སུ་རྩེ་སྦྱོར་འཆད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚོགས་ལམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་བཅུ་རྩ་གསུམ་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྩེ་སྦྱོར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་དྲུག །སད་རྨི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་གཉིས། སད་པའི་རྟགས་བཞིའོ། །

ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་དྲོད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ། དང་པོ་ཉིན་པར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀུན་བདེན་སྟོང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་འཁོར་གྱིས་བསྐོར་བར་མཐོང་བ་དང་། བཞི་པ་དེ་བཞིན་བཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དམིགས་པ་དང་། ལྔ་པ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཞིང་འཇིགས་པའི་གནས་མཐོང་བ་ན་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་མི་འཇིགས་པར་སད་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཁམས་གསུམ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། དྲུག་པ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་གི་གནས་མཐོང་ན་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ངན་སོང་སྤྱོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྨི་ལམ་མམ་སད་པ་གང་རུང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་མེས་ཚིག་པ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་པ་རྨི་ལམ་མམ་སད་པ་གང་རུང་དུ་གནོད་སྦྱིན་དང་ཤ་ཟ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གྲུབ་པ་དང་བཅས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བདུད་ལས་ལ་བདུད་ལས་ཡིན་མིན་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྡུག་གྲོགས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། གཉིས་པ་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་ལྟ་བས་མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་བྱང་ཆེན་ལ་ཉེ་བར་

གྱུར་པ་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་རིགས་ལམ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དབྱུལ་བའི་ཁོ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལྟ་དཀའ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་གནས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་པ་ནི། བྱིས་པ་ཞིག་གིས་རི་ཆེན་ཞིག་སྒྲུལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཐོར་བ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཡི་ཚད་འཇལ་བྱེད་སྐད་དང་གཉིས་མེད་དུ་འགྱུར་པར་ངེས་མོད།

ཡིན་ན་ཡང་།

དཔལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ། །
མཚན་ལྡན་བཤེས་མཇལ་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པར་བྱས། །
གཏིང་ཟབ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །
རང་བློའི་བག་ཆགས་འཇོག་ཕྱིར་ཙུང་ཙམ་འབྲི། །

༼ ༡ ༽

རྩེ་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནང་གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དུ་བ་མཐོང་བས་མེར་ཤེས་དང་ཆུ་སྐྱར་མཐོང་བས་ཆུར་ཤེས་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཤིག་མ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔོག་པ་ལས་རང་ལས་གཞན་པ་ཞིག་གིས་དཔོག་པར་དཀའ་བ་དང་། དེ་དཔོག་མཁན་ལ་ཡང་རང་ཉིད་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་པའམ་ཡང་ན་རང་ཉིད་ལས་རྟོགས་པ་མཐོ་བ་ཞིག་གིས་དཔོག་ནུས་

པ་ལས་གཞན་དུ་དཔོག་མི་ནུས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་སད་པའི་རྟགས་དང་རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་དགོས་པར་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་དྲུག་པོ་དེ་དག་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྙམ། རྨི་ལམ་རྨི་བ་ལ་གཉིད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་དགོས་པས་གཉིད་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ཡི་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་གཉིད་ཟེར་བ་ནི་དབང་ཤེས་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་བཤད་ཀྱང་། གཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་ངེས་པ་མེད་ལ་གཉིད་ལ་ལུས་སེམས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་གཉིད་ཅིག་དང་། དབང་ཤེས་ནང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བའི་གཉིད་དང་། དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཉིད་བཅས་ཡོད་པར་སེམས་སོ། །ལུས་སེམས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་གཉིད་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ནི་ཡིག་ཆ་ལས། ས་བཅུ་པ་ལ་གཉིད་མེད་ན་རྨི་ལྟས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་གསུངས་པས། ལུས་སེམས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་གཉིད་ནི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བ་མེད་དོ། །

རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཐོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། རྩེ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། དྲོད་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་ནི་དང་པོ་བརྒྱད་འབྲས་རྟགས་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་ལོ་ཆེན་གྱི་

བཞེད་པ་ལྟར། རང་ལུགས་ལ་ཡང་འཐད་དམ་སྙམ།

དེ་དག་གི་དང་པོ་བརྒྱད་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟགས་དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་བསླབས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བར་དཔོག་པའི་རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་སུ་བཞག་དགོས་སམ་སྙམ། ཕྱི་མ་བཞི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་བཞག་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་ནུས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་བཞག་ན་འགྲིག་གམ་སྙམ།

རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་སད་པའི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་བཞག་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་བཤད་སྲོལ་འདུག་མོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་དང་པོ་དྲུག་རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་དེ་ནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་སད་རྨི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་དང་ཕྱི་མ་བཞི་ནི་སད་པའི་རྟགས་སུ་བཞག་དགོས་སམ་སྙམ། པཎ་ཆེན་ཡིག་ཆར་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཆ་ཚང་ལ་སད་པ་དང་རྨི་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ནི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་གཞུང་དོན་ཟེར་བ་དེ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་ན་གཞུང་དོན་ཡིན་ནད་ལ་ཕན་ན་སྨན་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ཁ་ཚོན་མ་ཆོད་ཡང་རང་རང་གིས་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་རེ་དང་གོ་རྒྱུ་རེ་ཡོད་ན་ཆོག་པར་སེམས་སོ༐ ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཡིན་ན་ཡིན་ཐག་ཆོད་པ་དང་མིན་ན་མིན་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ཚེ་ད་གཟོད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ཚོད་དུ་སྣང་ངོ་། །

སླར་སྨྲས་པ།

ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ། །
བྱིས་བློའི་རྐྱལ་གྱིས་གོམ་བགྲོད་ཙུང་ཙམ་བྱས། །
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྐྱལ་གྱིས་མི་ཚོད་ཡང་། །
བྱིས་བློའི་རྐྱལ་གྱི་ནུས་རྩལ་སྤེལ་འདོད་ཙམ། །

མང་མང་གཞུང་གི་དཀའ་གནད་ཟབ་མོ་ལ། །
ཉུང་ཉུང་སྦྱོང་བའི་བློ་དམན་བདག་འདྲ་བས། །
ཟབ་ཟབ་གཞུང་གི་དཀའ་བའི་གནད་དོན་ལ། །
གསལ་གསལ་བཤད་པ་རི་བོང་རྭ་དང་མཚུངས། །

རང་ཉིད་མཁས་འདོད་གྲགས་འདོད་སྐྱུལ་བ་མིན། །
རང་གིས་ཧམ་བཤད་ཅུད་སྒྲོགས་བྱས་པ་མིན། །
གང་ནུས་ཙུང་ཟད་སྨྲས་པའི་དགེ་བ་འདིས། །
འགྲོ་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །

བཟོད་པའི་རྩེ་སྦྱོར།

བྱ་བྲལ་ཀུན་བཟང་ཡོན་ཏན།

ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་མེད་པ། །
སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །
བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི༑ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྙམ་དུ། བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་ཞེས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་ཟློ་བར་འགྱུར་ཞེས་རྟོགས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བཞི་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། ལན་འདེབས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་

ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ། བཟོད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཟོད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཡོད། འོ་ན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྣམ་མཁྱེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་སྤྱན་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་བདག་རྐྱེན་གྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད། དམིགས་རྣམ་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་མིན་ཁྱད་པར་ཡང་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པས་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་སོགས་རྣྟེ་ངར་ཅན་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པར་འཚལ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པའི་མ་མཐའི་ས་མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་ནས་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ནས་ཡོད་

དོ༔ །ཞེས་གསུངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དོགས་གནས་ཅུང་ཟད་ཙམ་འདུག་ཀྱང་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ཡང་དཔྱད་གཞི་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྟུལ་དེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྟུལ་དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། ནང་གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་ཚ་ཙམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་གི་སྙོངས་འཆར་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་དེས། རྣམ་མཁྱེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་ཀྱང་། སྦྲུན་ལྦུའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པ་མ་ཐོབ་ཟེར་དགོས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་ཚུལ་དོགས་པ་ཆུང་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །རྣམ་མཁྱེན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་འདི་ནས་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པ་ཆོས་ཐམས

ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ན་རྣམ་མཁྱེན་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ནས་ཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཕལ་ཆེར་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལས། ལྔ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཐོབ་ནས་ཡང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཕལ་ཆེར་ཤེས་ནས་ནང་ནས་བསྐུལ་ཞིང་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པར་རང་དབང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་དང་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་མཐའ་དག་མངོན་གྱུར་པ་དག་པ་དང་། མདོར་ན། སྒྲིབ་གཉིས་རགས་པ་ཟད་ཅིང་འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དགོས་ཏེ། སྐབས་ལྔ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་མ་མཐའ་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྫོགས་པ་དང་མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་གསུམ་གནད་གཅིག་པའི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་དོགས་གཞི་ཀུན་ཀྱང་རང་ཞིར་འགྱུར་ཞིང་གཞུང་དོན་ལའང་གནས་ངེས་ཡིན་ཞེས་ཞུའོ། །

འོ་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས་ས་བདུན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་། གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཞིབ་ཆ་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ལ་ས་བདུན་པ་ནས་བདེན་འཛིན་འཁོར་བཅས་མངོན་གྱུར་པ་དག །ས་བརྒྱད་པ་ནས་ས་བོན་བཅས་ཟད་པས་སོ༑ །སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདེན་

འཛིན་མཐོང་གྱུར་པ་དག་སངས་རྒྱས་ནས་ས་བོན་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོ་ལུགས་འདི་ནི། ས་བདུན་པར་སྨྲིན་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་འགྲེལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་དེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པས་སྔ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མ་གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་ཆེས་པས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་ན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་དགོས་སོ། །

བདག་བློར་འཆར་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་འདིས། །
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་། །
བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་ཞིང་། །
འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །

རྟེན་བརྟགས།

བྱ་བྲལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན།

མ་རིག་འཁོར་བར་འཁྱམ་པའི་བདག་འདྲ་བ། །
རྣམ་གྲོལ་ཐར་པའི་གླིང་དུ་ཁྲིད་མཛད་པའི། །
དོན་གཉིས་ཁུར་དུ་ལེན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །
འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའི་བར་དུ་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་འཆད་པ་ལ༔

དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་དུ། དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །དེ་དག་རྟས་སུ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དོན་བྱེ་བ་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་རླ་བ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ།

འདི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་དག་ཆོས་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྟས་ཡོད་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ སྔ་མ་འཛིན་པ་རྟས་འཛིན་དང་། ཕྱི་མ་འཛིན་པ་བཏགས་འཛིན་དུ་འདོད་པ་སོགས། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྤྲོའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། རྟས་འཛིན་སོ་སྐྱེ་དང་། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཤུགས་ཆེ་བས་རྟས་འཛིན་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་བཞག་པ་དང་། བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་འཛིན་པ་འཕགས་པ་གཙོ་ཆེ་བས་བཏགས་འཛིན་འཕགས་པ་ལ་བཞག་པའམ། ཡང་ན་ཉི་སྣང་༼འབྲས་སྤྱོངས་སྒོ་མང་དཔར་མ་༣༧༨༽ སོགས་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་རྟས་འཛིན་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་དང་། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གང་སྨྲས་ཀྱང་འགྲིག་སྙམ་མོ། །དེ་མིན་སྤྱིར་གཉིས་ཀའང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ཟེར་བ་ནི། བདག་མེད་པ་དོན་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཟེར་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ལས་གོ་བ་གཞན་མ་རྟེད། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གོང་དུ་རྟས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་ལ་

སྒྲུར་ནས་གསུངས་པ་དང་། འོག་ནས་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་སྙམ་ན་མི་འགལ་བར་སེམས་ཏེ། གོང་དུ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་སྔོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་སོ་སོར་བཞག་པ་ལྟར། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སོ་སོར་འཇོག་པའམ། ཡང་ན་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་བཞག་པས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱང་སོ་སོར་བཞག་པ་མི་འགལ་བར་འདོད།

སྤྱིར་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་དགོས་པས། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་ཡོད་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་རྫས་འཛིན་དང་། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་ཡོད་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་འཛིན་ཟེར། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མཁྱེན་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་རྫས་བཏགས་དང་། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་སྐབས་ཀྱི་རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བས་ཅུང་ཙམ་དཔྱད་ན། སྤྱིར་རྫས་བཏགས་ལ། མཚན་མཚོན་གྱི་རྫས་བཏགས། སེམས་བྱུང་རྫས་བཏགས། མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་གྱི་རྫས་བཏགས། བསྡུ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྫས་བཏགས་སོགས་རྫས་བཏགས་འཇོག་ཚུལ་མང་ཡང་། བསྡུ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྫས་བཏགས་དེ། སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དུ་འཐད་སྙམ་ཡང་། བློ་བྲག་སྨྲ་བས་དེ་ལྟར་མི་འཇོག་པར་སེམས་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་

པའི་གྲུ་རྫིངས་ ༼ སེར་བྱེས་དཔར་མ་༡༩ ༽ལས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཐད་ཀར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་བཏགས་ཡོད་དོན་གཅིག །དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྫས་ཡོད་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་འདུག་པས་དེ་འཐད་མིན་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ། རིགས་ལམ་འཕྲུལ་ལྡེ་ལས་དངོས་པོ་ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གསུངས་འདུག་པས། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་སྣམ། ཐལ་འགྱུར་པས་གཞི་གྲུབ་ན་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་འདོད་པས་སོ། །བསྡུ་བ་ལས། ༼ བམ་པོ་ཉེར་གཉིས་པ། ༡༩༢ཐ༡༢ལས། ༽ གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། ཞེས་པའི་དོན་རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་ཆོས་གཞན་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར། ཞེས་པ་རང་ཉིད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པར་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་མི་ལྟོས་ཞེས་པ་རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། མི་བརྟེན་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ། གདགས་གཞི་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་བདེར་བྱའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལས་ལྟོག་སྟེ་སྦྱར་རོ། །

བསྡུ་ན་རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཆོས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་མི་བརྟེན་

པ་དེ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དང་། རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བརྟེན་པ་དེ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་འཇོག །སྐབས་འདིའི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྫས་དང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྫས་བཏགས་ནི་དེ་རྣམས་གང་ལའང་འཇོག་དཀའ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྫས་བཏགས་དང་། སྐབས་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་རྫས་བཏགས་དོན་གཅིག་པར་གསེར་ཕྲེང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་གསལ་ལ། རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བདག་རང་དབང་ཅན་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་མང་བོ་ཞིག་འདིར་བསྟན་རྫས་ཡོད་དུ་བསྟན་འདུག་པས་དེ་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྫས་ཡོད་གང་དུའང་འཇོག་ཐབས་བྲལ།

འོ་ན་སྐབས་འདིའི་རྫས་བཏགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་བློ་ལ་འཆར་བ་ནི། མདོ་ཡིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྫས་བཏགས་དང་། བསྡུ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྫས་བཏགས་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། འདིར་བསྟན་རྫས་བཏགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་ན་འགྲིག་སྙམ་ཡང་། མཁྱེན་ལྡན་རྣམ་པས་དཔྱད་པར་འཚལ། མདོ་ཡིས་རྣམ་པར་འཇོག་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་ཡིས་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གང་རུང་གི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །བསྡུ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྫས་བཏགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དོགས་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས་༼ བློ་གླིང་དཔར་མ་༡༠༣ ༽ ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། དེ་དག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འ གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་

ལ་བརྟགས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་འདུག་པར་སྣམ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས་༼༡༠༣༽ རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དང་། བྲང་ངེས་༼ སེར་སྣང་དཔར་མ་༡༩༡ ༽ ལས་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བུམ་པ་རྫས་ཡོད་དུ་བསྟན་འདུག་པས་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་གཞུང་སྤྱི་ཕྱིའི་དགོངས་པ་བཅལ་དགོས་པར་སྣམ།

བདག་གི་སྙིངས་བློ་ལ་འཆར་ཚུལ་ནི། རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞག་དགོས་པའི་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་སོགས་ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་བཞག་དགོས་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་རྟག་པ་སོགས་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྣམ་ཡང་། སྟོང་ཉིད་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་སོགས་གང་དུ་འཇོག་དགོས་མིན་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ།

དོགས་པ་ནི། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་ལས། ༼ སེར་བྱེས་དཔར་མ་༡༥༨ ༽ དེ་ཡང་འདིར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་ལྔ་བའི་རྩེ་སྦྱོར་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྐབས་དང་པོའི་རྟོག་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དང་པོའི་རྟོག་པ་ལ་རྩེ་སྦྱོར་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་ཁྱབ་པར་སྣམ་སྟེ། སྐབས་དང་པོར་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག

དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་བསྟན་ལ། སྐབས་ལྔ་བར་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་མ་གཏོགས་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་མ་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་སྤྱིར་སྤང་བྱ་ཙམ་མི་འཇོག་པར། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཞིག་ངེས་པར་འཇོག་དགོས་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ལས། ༼ ཚོ་གླིང་དཔར་མ་༩༩༥ ༽ ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི། དམིགས་པ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་གིས་བསམ་པ་དམན་པ་དང་། བདག་རྐྱེན་ཡོངས་འཛིན་དམན་པ་དང་། ལམ་དམན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དམན་པའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་ལྔ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཇོག་དཀའ་བས་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

རྩེ་སྦྱོར་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྐབས་དང་པོའི་རྟོག་པས་ཁྱབ་ན་རྩེ་སྦྱོར་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཟློས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་གི་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ནི་བྱང་སེམས་རིགས་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི། བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱེད་པར་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། རྟོགས་པ་ནི། ཉི་སྣང་ལས་ ༼ འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔར་མ་༣༧༨ ༽ སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ། འཛིན་པ་ཁོ་ན་དང་། ༼ ༣༧༨ ༽ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ། གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས་འདུག་པས། སྔ་མ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གནད་བཙལ་དགོས་སྙམ། གསེར་ཕྲེང་དུ་༼

སེར་བྱེས་དཔར་མ། ༣༠༡༽ སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་གསུངས་འདུག་པས་དེ་དག་ལ་དཔྱད་པར་འཚལ།

དབྱར་བག་ཡངས་སྐབས་སུ་བྲིས་པའོ། །

འགོག་སྙོམས།

རིན་ཆེན་ནོར་བུ།

བསྟན་བཅོས་ལས།

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། །

ཞེས་སོགས་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། ཡིག་ཆར། ས་དང་པོ་ནས་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ནས་ས་གཉིས་པ་ནས་དེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན་ཡོད་དེ། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་ནས་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནི་མེད། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་ནས་ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ན་མཉམ་བཞག་ནས་མཉམ་བཞག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར།

ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མེད་དེ། ས་ལམ་ཆུང་བ་ལས།
༡༨༨ ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་

དེ༔ ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དོན་གཅིག་ཅེས་གསུངས།

སྐབས་ལྔ་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོར་བ་ཐོབ་ནས་ས་གཉིས་པར་དེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། འདི་ནི་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། རེ་ཞིག་མཐའ་ཙུང་ཟད་དཔྱད་ནས་བཤད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་མེད་དོ། །

འོ་ན་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་ན་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། ༡༤༡ སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་སྙོམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྙོམས་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། འགོག་སྙོམས་ཡིན་ན་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག་ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་ཐལ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འཆི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་ཐལ། དེས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་

འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རགས་པ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྐུ་སྤྱི་དོན་ལས། འགོག་སྙོམས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རགས་པ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་རགས་པ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་རོ། །

ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡོད་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ༑ འགོག་སྙོམས་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ༣༢༢ གཞན་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་ན་དགག་བྱ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བྲ་མོའི་

སྙེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐབས་བཞི་པའི་འགོག་སྙོམས་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ༣༩༢ ཡང་ན། དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བྲླ་མོའི་སྙེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སློབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འགོག་སྙོམས་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། འགོག་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་དེའི་བསྡུ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚིག་ཟུར་གྱི་རབ་ཕྱེ་དེས་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དང་རིགས་གནས་དེས་འགོག་སྙོམས་དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པར་བསྡུ་བ་ཡིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་སྐྱོན་མེད་སྙམ་མོ། །

འོན་ཀྱང་། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། དེའི་ས་མཚམས་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་མི་མཐུན་པར་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་དང་པོའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མེད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་རེ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པ་དང་སྐབས་རེ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྦྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་དག་གི་ཐད། རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་

ཀྱི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པར་འདྲའོ། །

འདིར། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་འདྲ་སྟེ། ཡིག་ཆར་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་བཞག་པའང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་ཆེས་འཐད་སྙམ་མོ༔ །

འོ་ན་ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་མེད་ན་དེ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོར་བ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་སྙམ་ན། ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་འཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་དོན་དུ་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བར་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ནམ་ཐོབ་པ་ན་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པར་འཇོག་གོ །

ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་དངོས་གཞི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མེད་དེ། ཐོད་རྒལ་གྱི་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་བསམ་གཟུགས་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་གི་བློ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤེལ་ཆོས་འགོག་པ་སྤེལ་བ་ན་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པས་མཉམ་བཞག་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤེལ་གཞི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་སྤེལ་ཆོས་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་འདོད་སེམས་ནི་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྗེས

ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་མེད་དོ་སྙམ་མོ། །འོན་ཀྱང་དཔྱོད་ལྡན་ཆོས་ཞིབ་དཔྱད་གནང་བར་འཚལ།

ཁ་ཅིག །ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྤེལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ཐལ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་གང་ཞིག །སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བར་སྤེལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་ལས། བར་དུ་གང་ཡང་མ་བཅུག་པའི་ཡར་སོང་ན་དཀྲུས་ས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བར་སྤེལ་བ་ཐོད་རྒལ་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་སྤེལ་ཚུལ་ནི། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུའི་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག །དེ་ལས་ལངས་ནས་སྤེལ་ཆོས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག །དེ་ལས་ལངས་ནས་སྤེལ་གཞི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྤེལ་དགོས་པ་ལས་དེ་འདྲའི་སྤེལ་བ་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་པས་སོ། །ཕྱིས་དབང་ཐོབ་ནས་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད།

བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡར་འགོག་པ་དང་། མར་འདོད་སེམས་སྤེལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་དེ་དབང་ཐོབ་ཚུལ་གང་ཞིག །དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཐོད་རྒལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་མཚམས་སྐབས་ལྟ་བའི་སྤྱི་དོན་ལས། ས་གཉིས་པ་ནས་ཡོད་ལ། ཡ་མཐའི་ས་མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཐོད་རྒལ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ༎ བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བརྒྱད་པ་བ་ཆོས་ཅན། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ནུས་ཏེ༎ དང་པོར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་གཅིག་བུ་བཀལ་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་རྩེ་གཉིས་བཀལ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། ཕྱིས་དབང་ཐོབ་ནས་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང་། དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྔོན་དུ་དེ་ལྟར་འཇུག་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱང་མ་བྱང་གི་ཁྱད་

པར་གྲིས་ཡིན་ནོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཚད་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་ནམ་བྱུང་བ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པར་འཇོག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་ནི༑ བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་ལ་མ་མཐར་ས་བདུན་པ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་ལེགས་པར་བྱང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡིག་ཆར། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་དུ་ཡོད་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཡིག་ཆ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལའང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། ༣༣༢ བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱུང་བ་དང་། དག་སར་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྦྱང་བའི་ཚད་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཕྲ་རགས་སྤེལ་མ་བྱས་ནས་མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ལ་འདོད་དགུར་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྦྱང་བའི་ཚད་དུ་སྣང་ངོ་། །

བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་སྐོར།

དབུ་སྙིང་གོང་མ་ཧྲེ་ཧོར་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

ཉོན་མོངས་ཚ་རབ་འབར་བའི་སྙིགས་མའི་དུས། །
ཉིན་མཚན་དབྱེར་མེད་སྡུ་ངན་དུག་གསུམ་གྱིས། །
ཟོ་ཆུན་འཕྲུན་ལྟར་ཐོག་མཐའ་བྲལ་བ་ཡིས། །
སྲིད་རྩེ་མནར་མེད་འཁོར་བའི་གནས་གསུམ་གྱི། །
འགྲོ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་བར་མ་བཟོད་པར། །
དབུས་གྱུར་འཛམ་གླིང་ལྗོ་ཕྱོགས་འཕགས་པའི་ཡུལ། །
ཤཱཀྱའི་རིགས་འཁྲུངས་ཟས་གཙང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །
ཕུན་ཚོགས་ལྷ་ལྡན་ཟླ་མེད་སྟོན་པར་འདུད། །

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་སྔོན་བསུས་ཏེ། འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་གླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བའི་མཚོན་བྱེད་ཆོས་

བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། རྣམ་མཁྱེན་འབའ་ཞིག་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ནས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྩ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བརྒྱད་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་པ་ལས། བདུན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་འཆད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བདེན་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་པ་ལ་རྨོངས་པའི་ལོག་རྟོག་མ་རིག་པ་མཐའ་དག་བསལ་བ་སྟེ་སྤངས་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་དེའི་ལན་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། བློའི་ནོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འོག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གཞུང་འདི་འབྱུང་ངོ་། །

མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ལས་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་འཆད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྱུང་ཡང་། འདིའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་དོགས་གནད་གསུམ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་ན། ༡༽ གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་དོགས་གནད། ༢༽ གཞུང་གི་མཚན་ཉིད་བཞག་པའི་ཚིག་ཟིན་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་དོགས་གནད། ༣༽ རིགས་པའི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་དོགས་གནད་དང་གསུམ་

ཡོད།

དང་པོ་ནི། ༼༡༽ སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ་སྐབས་ལྔ་པ་ལས། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཚེ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤང་བསྟན་ནས་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཚེ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཞི་པ་ནི། སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཞེས་དང་།

༼༢༽ བསྟན་བཅོས་དོན་བདུན་ཅུ་ལས། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ན་ཡོད། ཅེས་དང་།

༼༣༽ རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་ལས། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པ་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དུ་ཟད་པར་སྤངས་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ས་བདུན་པ་བར་དུ་འཇུག་ལ། ས་བོན་ཟད་པར་བར་ཆད་མེད་རྩེས་སྤོང་བའོ། །ཞེས་དང་།

༼༤༽ ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་རབ་ཏུ་སྨྲ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོགས་སོ། །

༼༥༽ འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། སྐྱེ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་

མཁས་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོག་པར་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བསྒྲུབས་པས་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ངོ་བོ་ཐེ་སྐྱེད་བ་ཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་གོ།

ཞེས་སོགས་གཞུང་དོན་ཚིག་གིས་ཟིན་ཚོད་ལྟར་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་འཆད་པའི་གོ་རིམ་མཐར་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་དོགས་གནད་དང་གཅིག།

གཉིས་པ་ནི། ༼༡༽ སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ་སྐབས་ལྔ་པ་ལས། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་པ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

༼༢༽ རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་སྐབས་ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་ཅི་རིགས་པས་བསྡུས་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

༼༣༽ བསྟན་བཅོས་དོན་བདུན་ཅུ་ལས། འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འདུར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་པ་ཅི་རིགས་པས་བསྡུས་པ་དེ། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞུང་གང་ལས་བསལ་བྱ་ལོག་༼སྒྲུབ༽༼སྒྲིབ༽༼བསྒྲུབ༽ཅེས་པའི་དག་ཆ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ཞེ་ན༑ རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པའི་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ལས་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་ ༼སྒྲུབ་༽ཅེས་དང་། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དཔེ་འགའ་ལས། ལོག་པར་༼སྒྲུབ་༽དང་བཅས་པ་ནི། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་

ཀྱི་དཔེ་འགའ་ལས། ལོག་པར་༼བསྒྲུབ་༽དང་བཅས་པ་ནི། །ཞེས་དང་། རྩ་འགྲེལ་སྦྱར་མའི་འགྲེལ་པའི་དཔེ་འགའ་ལས། ལོག་པར་༼སྒྲུབ་༽དང་བཅས་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་གཞན་ལས་གྱུར་པས་མཐོང་ཚོད་ལྟར་ན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་དང་བསལ་བྱ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལས་༼སྒྲུབ་སྒྲིབ་བསྒྲུབ་༽ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ༼སྒྲིབ་༽ཅེས་པའི་དབྱངས་ཡིག་ཨཱ་ལི་དང་པོ་སྦྱར་བ་དེ་བས་ཀྱང་མ་མཐོང་། དེང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཁས་མིང་འཛིན་པ་འགས་གཞུང་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་སྒྲིག་པའི་སྐབས་སུ་བསལ་བྱ་ལོག་༼སྒྲིབ་༽ཅེས་པའི་ཚིག་གསར་དུ་འབྱུང་བ་མང་ཤོས་ཡོད། ཅེས་སོགས་གཞུང་ལས་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ཚིག་གིས་ཟིན་ཚོད་ལྟར་མི་མཐུན་པ་སྣང་བས་དོགས་གནད་དང་གཉིས།

གསུམ་པ་ནི། ༼༡༽རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་པ་འདི་ལ་ལོག་རྟོག་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་སམ།

༼༢༽ཡང་ན་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཁོ་ན་ཙམ་མ་ཡིན་པར། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་༼སྒྲིབ་༽ཅེས་པའི་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་གོ་ཚོག་གམ།

༼༣༽རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་༼སྒྲུབ་༽ལ་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལུང་རིགས་གང་དང་གང་འབྱུང་།

༼༤༽འོན་༼སྒྲུབ་༽ ༼བསྒྲུབ་༽ཅེས་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་གོ་དོན་དང་རིགས་པ་གང་དང་གང་ཡོད།

༼༥༽སྤྱིར་ལོག་རྟོག་དང་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ།

༼༤༽འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་འདི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཞག་པ་ཡིན།

༼༥༽གལ་སྲིད་བཞག་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མ་བཤད་པར་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་མར་བཤད་དགོས་པ་གང་ཡིན། ཞེས་སོགས་རིགས་པའི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ན་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དོགས་གཞི་མང་པོར་སྣང་བ་དང་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་གསུམ་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ལ་དཔྱོད་པའི་རིག་རྩལ་གཡོག་འགྱུར་ངོམ་པར་བྱ་དགོས་པར་སྣང་བས་དཔྱད་པར་ཞུ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་བ་ལ། ལུས་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ནི། །ཞེས་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བསྟན། མཚན་ཉིད་ནི་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་སྐབས་ལྔ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་བཞག་ན་ཕྱུན་ཀ་ཙང་བར་སྣང་།

གཞན་ཡང་། སྐབས་ལྔ་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚིག་ཟིན་དུ་བཀོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ན། ཕྱོགས་སྔ་མ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་ཡང་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འཕེན་པ་གཟེ་མ་རྡ་མགོ་ལྟར་འབྱུང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུར་རུང་མི་རུང་གི་བདེན་གཉིས་ནི། དོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་སྣང་། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་བཞག་ན་སྐྱོན་མེད་དོ་

སྨྲས།

གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་སམ་མི་དགོས། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡིན་དགོས་ན། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་རྒྱུ་མཚན་ལོག་པའི་དབང་གིས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཡིན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལོག་ལྟ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཡིན།

གཉིས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བ་འཛིན་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་ན། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་དང་དོན་བདུན་ཅུ་ཡིས་ས་མཚམས་བཞག་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནམ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མདོར་བསྟན་ནི། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རབ་ཏུ་སྨྲ་རྣམས་བརྒྱུད་མར་གྲོལ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གླེན་ཀ་ནི། སྐྱེ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གླེན་ཀ་བརྒྱུད་མར་གྲོལ་བ་འབྱུང་། དེ་ཡང་དངོས་སྨྲ་བ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ་གསུམ་གྱིས་དབུ་མ་པའི་ཁས་བླངས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་རུང་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་

རྟུང་སྲུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པའི་སྲུན་འབྲིན་ལྷར་སྣང་གི་སྒོ་ནས་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་བར་བརྒྱུད་མར་རྒོལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་རམ་ཀླན་ཀའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྦྱོར་བ་སྲུན་འབྲིན་དུ་འགོད་པ་དང་། དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟངས་སོགས་ལ་དོགས་དཔྱོད་མདོ་ཙམ་འགོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་བསལ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། །
ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །
དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །
སྦྱོར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །
ཐབས་བཅས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། །
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། །
གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། །
མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒོམ་པ་ལ། །

སླུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །
རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིར་འགྲེལ་ན། དེ་ཡང་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་སྐབས་ལྔ་པའི་སྤྱི་དོན་གྱིས་བཞག་པ་ལྟར། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། སྦྱོད་པའི་རྟེན་སྐྱབས་འགྲོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། སྦྱོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། མངོན་རྟོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། སྤང་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་ཀླན་ཀ་ལ་བཞིར་ཡོད་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཀླན་ཀ་དང་། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཀླན་ཀ་བཅས་ཐལ་རྟགས་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཀླན་ཀ་དང་། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཀླན་ཀ་བཅས་ཐལ་རྟགས་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སོགས་བཞིར་ཡོད་དོ། །

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་སྦྱོར་བའི་ངག་དོན་ཐལ་འགྱུར་རམ་ཀླན་ཀ་རུ་འགོད་ན། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་པོ་དང་། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་པ་དང་། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞི་པ་དང་། སྦྱོར་བ་སྟེ་སྦྱིན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྔ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དྲུག་པ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བདུན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་དུ་གདགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། སེམས་མི་འགོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དགུ་པ་དང་། ཐུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞིར་རྟོགས་པ་ཐུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་པ་དང་། རྟག་སོགས་བཞིར་འཛིན་པ་དང་མི་རྟག་སོགས་བཞིར་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་གསུམ་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་དང༌། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བླང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་དང༌། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོར་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་བཞི་པ་དང༌། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅོ་ལྔ་པ་དང༌། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བསྒོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་བཅས་སོ། །

གསུམ་པ་དོགས་དཔྱོད་མདོ་ཙམ་འགོད་པ་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསལ་བྱ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟངས་དང་མིང་མི་འདྲ་བར་སྦྱོད་པ་མང་པོར་སྣང་མོད། དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་དང་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་སྤྱི་དོན་སྐབས་ལྔ་པ་འདི་གཉིས་འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཚུལ་མཚུངས་པར་མ་ཟད་མིང་ཡང་འདྲ་སྙམ་མོ། །སྤྱི་དོན་སྐབས་ལྔ་པ་ལས། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཅིག་དང༌། སྤང་གཉེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཕྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྩིས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་དང༌། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་མིང་དུ་སྨྲད་ཡོད། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་ལས། བདེན་གཉིས་ལ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ཕྱེ་བ་དང༌། སྤང་གཉེན་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང༌། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལ་སྦྱོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ཞེས་པ་སོགས་མིང་མི་འདྲ་བ་བཏགས་སོ། །

བསྟན་བཅོས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། བདེན་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་

བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སམ། སྤྱང་གཉེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སོགས་གང་ཡིན་གསལ་པོར་མི་འབྱུང་ཡང་། གསེར་ཕྲེང་དང་སྤྱི་དོན་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །རྒྱན་སྣང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་གསེར་ཕྲེང་དང་སྤྱི་དོན་ལྟར་སྣང་ངོ་། །

དེས་ན། དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་གིས་གང་ལ་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་སྙམ་ན། རྣམ་བཤད་ལས་ཕྱེ་ཚུལ་འདི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་མར་གྲགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པའི་མདོ་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་དགུའི་ནང་ཚན་རཏྣ་ཀཱིརྟིའི་གྲགས་ཆ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་དང་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་གཉིས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱན་སྣང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་སེམས་སོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་བདེན་སྟོང་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་འགལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལོག་རྟོག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཊཱིཀ་ཀའི་སྐོར་ལ་དོགས་སློང་ཙུང་བྱེད་ན། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་སྐབས་ལྔ་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཊཱིཀ་ཀའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་འདི་ལ་དོགས་པ་

ཅུང་སྨོང་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཊཱིན་ཀ་ལ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཊཱིན་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འ གྱུར་པའི་ཐལ་བ་ཡོད་སྙམ།

གཞན་ཡང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སྟེ་ཐལ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་གྱི་རིགས་མཐུན་ནི་མ་ཟིན་ཀྱང་མཐའ་འགོགས་ལ་བཀོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆ་སྐབས་ལྔ་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། དེས་ན་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ། དགུ་པ་དང་། བཅུ་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཐལ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་རིམ་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་ཚིག་ཟིན་ལ་མེད་ཀྱང་མཐའ་འགོགས་ལ་བཀོད་པའོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཤད་པའོ། །ཞེས་པའི་གསུང་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོར་སྣང་བས་ཡིག་ཆ་འདི་གློག་ཀླད་དུ་བཅུག་པའི་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་མིན་ནམ། དེ་ལྟར་མིན་ན་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་འགྲེལ་བཤད་དགོངས་སྙམ་མོ། །

ཊཱིན་ཀ་དེ་དག་གི་ལན་འདེབས་ཚུལ། རྟགས་དཀའ་ལས་གསུངས་པར་སྤྱི་དོན་སྐབས་ལྔ་པས་སྨྲོན་བརྗོད་དེ་གསལ་པོར་བཀག་ཡོད། ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཊཱིན་ཀ་ལ་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཊཱིན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་ལ། ཀུན་རྫོབ་རིགས་མཐུན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་རིགས་མཐུན་ལ་

དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་པར་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་སྤང་གཉེན་ལ་གཅིག་དང་བདེན་གཉིས་ལ་སོ་སོར་བྱས་པས་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །

དཀོ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་ཞུ་བ་དང་། གོང་དུ་དོགས་གནས་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་པ་དུ་མ་ཞིག་བཀོད་པ་འདི་དག་གུས་པས་ལོ་མང་རིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕར་ཕྱིན་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཆོམ་རིགས་ལ་སྨྱུག་རྩལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་བདེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་བྲལ་ཞིང་སྦྱོར་བ་འབད་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པ་སོགས། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་ལ་འགལ་རྐྱེན་དང་མ་བྲལ་བས་ནོར་བ་དང་འཁྲུལ་པ་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་མི་དགོས། རབ་འབྱམས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་གཟིགས་སྤྱན་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་རྣམས་ལ་མགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་མཆིས་པར་མ་ཟད། རང་རེའི་གྲྭ་ཚང་གི་གསར་ཞུགས་རིག་གསལ་སློབ་གཉེར་བ་དག་ལའང་ཡ་མཚན་གྱི་སེམས་ཚོར་ཙམ་ཡང་སྐྱེས་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་མགོ་སྨྱུ་མེད་ལ་རལ་པའི་ཁྲལ་གང་ནས་འབྱུང་ཞེ་ན། ཁྲིམས་བདག་དགེ་སྐོས་ལགས་ཀྱིས་རང་རེའི་གྲྭ་ཚང་གི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་པ་གསར་དུ་བྱེད་པའི་གྲྭ་སློ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པའི་ནང་ཚན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་སྐོར་ལ་དཔྱད་བརྗོད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་འབྲི་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ་པ་ལ། དགའ་སྤྲོའི་ངང་བཀའ་དང་དུ་བླངས་ནས་ཀྱག་

ཀྱོག་གི་ཡིག་འབྲུ་འགའ་བྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་གཟིགས་ཞིབ་པ་ཚོའི་ཐུགས་དགོངས་དྭངས་པའི་བཟོད་གསོལ་ལག་གི་སོར་བཅུའི་འདབ་མ་སྙིང་གར་ཟུམ་ནས་ཞུའོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠ བོད་ཟླ་བརྒྱད་པ་སྟ་མའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོ་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་རྫོགས་པར་སྒྱུར་བ་དགེའོ། །

སྐབས་དྲུག་པའི་མཐར་ཕྱིན་སྦྱོར་བའི་སྐོར།

དབུ་སྙིང་གོང་མ་ཏྲེ་ཐུབ་བསྟན་ཕུན་ཚོགས།

གང་གིས་རྟེན་འབྱུང་རྒྱལ་མོ་སྟོང་ཉིད་དོན། །
སྟོང་ཉིད་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་རང་གཤིས་སུ། །
གདམས་མཛད་ཟླ་མེད་སྨྲ་བའི་སྟོན་པ་མཆོག །
ཐུབ་དབང་སེང་གེའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །

ཞེས་མཆོད་བརྗོད་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྐབས་དྲུག་པའི་མཐར་ཕྱིན་སྦྱོར་བའི་སྐོར་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་འདུག་པའོ། །མཐར་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་ནི་སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

སྐབས་འདིར་མདོ་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན། མཐར་ཕྱིན་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་པོ། ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ། ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཚུལ་ནི།

༡ ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་མཐར་སྦྱོར་དྲུག་ནི། ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་འདི་དྲུག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་

དང་། བྱ་དཀའ་བའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་འདི་དྲུག་ཏུ་འདུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །

༢ བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་མཐར་སྤྱོར་དྲུག་ནི། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བ་མཚོན་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཁས་བླངས་པའི་དམ་སྡོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུངས་ཤིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པ་མཚོན་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་ཀུན་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་བསྔོ་ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་མཚོན་ཕྱིར་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་དང་ས་མཐོན་པོར་ཕེབས་པའི་བྱང་སེམས་རང་གི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཐུགས་ཁྲིལ་བར་འགྱུར་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་རུང་སྙམ་དུ་དེ་དག་དཔང་པོའི་ཚུལ་དུ་དྲན་ཞིང་སློབ་ན་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་དེར་འདུའོ། །

༣ དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་སྦྱོར་ནི། ལམ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་སྦྱིན་པ་སོགས་དྲུག་གི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ན་ཐར་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་མ་རིག་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །

ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཐར་སྦྱོར་དང་། གཏོང་བ་རྗེས་དྲན་གྱི་མཐར་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཐར་སྦྱོར་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་

དྲན་ཕྱི་མཐར་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྔ་མ་གཉིས་ཀ་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕྱིན་དྲུག་གི་ནང་དུ་བཤད་ནས་སླར་ཡང་དེ་གཉིས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་ནང་དུ་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱིན་དྲུག་གི་ནང་དུ་བཤད་པ་རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། ལོགས་སུ་བཤད་པ་གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་བཤད་ཀྱང་མི་ཟློས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་དོན་འདི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་སྐབས་སྔ་མར་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྙམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཤིས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྙམ་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པས་མི་ཟློས་སོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་མི་ཟློས་པ་ནི། འདིར་དབྱེ་སྒོ་འབྲིང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་བཤད་ནའང་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །

འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་

ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་དེ་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གོ་རིམ་འཆོལ་བར་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་མགྱོགས་པོ་ཐོབ་དོན་དུ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་དེ་དག་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ནས་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་བྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གི་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་འགོག་སྙོམས་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྡུ་བ་གཉིས་ཀ་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་རིམ་གྱིས་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་དེ། དེ་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ནང་ཚན་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་འཛིན་སྟངས་སུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་ལན་འདེབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་སྦྱོར་དེས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་དེ་དག་རྟོགས་མི་དགོས་པས་སྤྱིར་འཕངས་པའི་སྐྱོན་དེ་མི་འཇུག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་སྦྱོར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟོགས་

བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོད་ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཁྱབ་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་གྱི་དགོངས་པའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་མཐར་སྦྱོར་ཡིན་མི་དགོས་པས་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འདོད་ན་ཁས་ལེན་བསྐྱངས་བདེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ༑ །འདི་བདེན་པར་སྣང་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་པ་རང་ལུགས་ཡིག་ཆ་གང་ནའང་གསུངས་མི་འདུག་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་ཞུའོ། །

རང་ལུགས་ནི། མཐར་སྦྱོར་རང་ལྡོག་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་སྒོམ་པའི་བློ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པས་གང་རུང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་ཤེས་བྱ་རྟག་པ་ཁས་ལེན་གཉིས་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་བློ་གཅིག་ཡིན་པ་མེད་དེ། ཅི་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་སྒོམ་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་འ གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་སྒོམ་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བློ་རང་གི་ནང་ཚན་ལ་མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་རེ་རེ་ནས་སྒོམ་པའི་བློ་ཆ་ཤས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་སྤྱིར་བློ་ཞིག་གིས་རྣམ་པ་མཐའ་དག་རིམ་ཅན་དུ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་

ལས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཏ་རྒྱུག་པ་ལྟར་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་སྒོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའམ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒོམ་པ་ལ་དེ་དག་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་བསྒོམ་ན་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཚད་མས་རྟོགས་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པའི་དོན་ནི། རྣམ་པ་མཐའ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཞི་ལྷག་གི་སྦྱོར་བས་དམིགས་འོག་ཏུ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཞི་གཅིག་ཡུལ་དུ་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་གཞན་རྣམས་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལ་རིགས་པ་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག་གིས། འོ་ན་དེ་འདྲའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་དེས་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་པའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་རྣམས་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔར་རྟོགས་མི་དགོས་པ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་འང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་འཆར་རམ་མི་འཆར། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་འཆར་ན་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པ་ལུང་རིགས་ཅི་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་ནུས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བློ་དེས་ངེས་པར་ཡང་མ་རྙེད། རྣམ་པ་ཡང་མ་ཤར་བས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ན་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་གཞི་གཅིག་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་གཞན་རྣམས་དམིགས་འོག་ཏུ་བསྡུ་ཚུལ་འདི་ལ་ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་མ་ཟད། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་འདི་ནི་རྒྱ་བོད་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་མཛད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་

གསུམ་རྫོགས་པར་བསྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཀུན་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་བསྡུས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅམ་པར་གྲུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་སྙམ་སྟེ། རྟོགས་ཉིད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནའང་དེ་རྟོགས་མི་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དང་སྦྱིར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལས། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་ཆེད་གཙོ་བོ་སྒོམ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དམིགས་རྣམ་ཆ་འདྲ་བའི་བློ་ཞིག་སྒོམ་པ་ན་དེ་དག་སྒོམ་པར་འཇོག་ཐུབ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དག་གི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་གཙོ་བོར་མི་འདོད་པ་བློའི་འགྱུར་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་ཆེད་དུ་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པའི་བློ་སྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒོམ་པ་མི་འཇོག་ལ་དེ་དག་སྒོམ་ན་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པར་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ལམ་བསྒྲིགས་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཞེན་ཡུལ་ལ་གསལ་སྣང་གཙོ་བོར་འདོན་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་མི་དགོས་པར་བློའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་འགྱུར་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོན་

ཏན་སེམས་པ་དང༌། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དོན་ཆེན་དང༌། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང༌། ལས་འབྲས་སེམས་པ་དང༌། འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་དང༌། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བློའི་འགྱུར་བ་ཤུགས་དྲག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་སྨྱུར་དུ་འཆི་བ་དང༌། སེམས་ཅན་དུཿཁ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ལ་གསལ་སྣང་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱེད་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་མི་དགོས་ཟེར་ན། ཡིག་ཆ་སྤྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ་ལས། ཁ་ཅིག །སྤྲིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྦྱོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང༌། གཞན་ཡང་གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་སློས་པར་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཡང༌། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་མི་ལེན་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་གོང་གི་ཁས་ལེན་ལ་མི་གནོད་སྙམ་མོ། །

སྙད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ།

བསྟན་དར་བཟང་པོ།

སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །
ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །
ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །
རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་བསྟན་ན། དེ་ལ་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁུངས་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གསུངས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མཐའ་ཙམ་དཔྱད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་སྐབས་བདུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་འདུག་པས་རྗེ་ཡབ་སྲས་དང་ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་གསུངས་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་ཞིང་། གསེར་ཕྲེང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་གསུངས་ཚུལ་བུ་ཊེ་ཀ་སོགས་དང་མཐུན་པར་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་དབུ་དང་མཇུག་གི་མཚམས་ཙམ་མི་འདྲ་བ་འདུག་པ་དང་། རྟོགས་སྣང་གིས་མདོ་དངོས་སུ་བཀོད་མེད་ལ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་པས་སྤྱི་བཤད་

ཀྱི་མདོ་དང་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མདོའི་མཚམས་བཅད་དེ་ཉི་ཁྲི་ལེ་ཋ་བརྒྱད་མ་དང་མཐུན་པར་བཀོད་འདུག །ཡིག་ཆ་གཞན་རྣམས་ལས་མདོ་བཀོད་མེད་པ་དང་བཀོད་ཀྱང་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་མདོ་དང་མཚམས་བཅད་དེ་བཀོད་མེད་པ་སོགས་གཞུང་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྱུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་འགྱུག་ཅིང་གཞན་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་འགྱུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འགྱུག་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ན།

སྐད་ཅིག་མའི་དོན་དང་གོམས་པར་བྱ་བའི་གོམས་བྱའི་དོན་སོགས་ལ་དཔྱད་ཁུལ་བྱེད་པ་ལ། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་འདུག །དཔེར་ན༑ དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་སྐད་ཅིག་དུ་འཇོག་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་རྒྱུན་དང་ལྡན་ཡང་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ལས། རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་ན་ཡང་དུས་ཆ་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་སྲིད་པས། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའོ། །ཞེས་

གསུངས་པས། སོ་སྐྱེས་བྱ་བ་ཐུང་ཤོས་གཅིག་གམ། ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་དར་མ་གཅིག་གིས་སེ་གོལ་གཏོག་པའི་ཡུན་ལ་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས། སྐད་ཅིག་སེ་གོལ་གཏོགས་པར་བཤད། །ཅེས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར། སྐད་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་དུས་འགྲིབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བྱ་ལ། སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་འདས་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

སེ་གོལ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཆ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་ལས་མང་བ་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བས་ཐོ་མེད་ལ། དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་གྲངས་དང་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་གཅིག་ཡོད་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་འགྱུར་པའི་ཐལ་བ་ཡོད་མེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྣ་ཕྱིའི་དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་དཔྱད།

གོམས་བྱའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་མ་སྨིན་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་ལུགས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། ༼བསྟན་འགྱུར། ཏ་བ ༡༧༡ ༽རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ས་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ༑ དེ་དག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་སྔ་མ་ལས་མི་འདྲ་བར་སྨིན་པས་ན་རྣམ་

པར་སྨིན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དག་མཐོང་བའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐེ་སྙེད་སྣང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་མ་སྨིན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་གསུངས་ལ། རྟོག་དཀར་ལས། ༼བསྟན་འགྱུར། ཏ་བ ༨༠༥ ༽ཐོག་མ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཟག་པ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱི་རོལ་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་དང་། འཚང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་བཞག་གོ ། བོད་སྔ་མ་རྣམས། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་པས་རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ཚིག་གསལ་ལྟར་ན། སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ། རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་དེ་འདྲ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་མ་སྨིན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་དང་

མི་མཐུན་པས་མི་འགྲིག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། རྟོག་དཀར་ལྟར་ན། ཟག་མེད་ལམ་བདེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་གཞུང་རྣམས་ལས་བཀག་འདུག་ཀྱང་། སྤྱིར་བླ་མ་གསེར་གླིང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ས་མཚམས་གསལ་བོ་གསུངས་མི་འདུག་སྙམ། རྟོག་དཀར་གྱི་གཞུང་གོང་འོག་བསྒྲིགས་ན་རྒྱུན་མཐའ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བཞག་ཡོད་པར་སེམས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་དགོས།

གསུམ་པ། བོད་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ལྟར་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མདོ་ལས་མཚན་དཔེ་སོགས་གསུངས་པས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མི་འགྲིག་པ་ནི་སྔར་ལྟར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །འོན་རྟོགས་སྣང་ལས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་ལ། དག་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་དང་པོ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རྩོལ་བས་བསྒྲུབས་པས་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རྩོལ་བས་བསྒྲུབས་པས་ན་རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་དང་། དག་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་བཞག་པས་ན་གསེར་ཕྲེང་དང་མི་མཐུན་སྙམ།

འོན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ལ་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི༑ །དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རྟོགས་སྣང་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རིགས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་ཀུན་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་མ་སྨིན་མི་རུང་བས་ཡུལ་ལ་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་དང་མཚན་དཔེའི་བར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གཉིས་ཀའི་འང་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྒོམ་པའི་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པས་ན། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་དང་། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པས་དེའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་འདི་དག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་མི་རུང་བས་ཡུལ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཅིག་གི་ཡུལ་གཉིས་ཀའིའང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་སྨིན་དང་དེ་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དང་པོའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་སྨིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞིའི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་འབྱེད་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་སྤྱི་དོན་ལས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་ཀའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སློས་པ་ལ་བསམ་ཚུལ་ཙུང་ཙམ་བརྗོད་ན། དོན་བདུན་ཅུའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་གནས་ཀྱི་བསྟུ་བྱ་ལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསྡུ་བར་འདོད་མཁན་གཅིག་དང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མི་བསྡུ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་བསྡུ་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པས།

དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ལ་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། རྒྱུན་མཐའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་བསྡུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐབས་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཁ་ཅིག །སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་སོགས་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་རེམ་ཅན་དུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག །དེ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཞིར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག །སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་

བ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་བདུན་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། ཁ་ཅིག །རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་མིན་ཟེར་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་མིན་དཔྱད་དགོས་སྙམ།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ལ་དེ་བཞི་གང་རུང་དུ་གྲངས་མ་ངེས་ལ། རིགས་གནས་ཀྱི་བསྡུ་བྱ་ནི་འདོད་ཚུལ་ཕྱི་མས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དཔེར་ན། ས་ལམ་ཆུང་ངུ་ལས། ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་ཏུ་བསྒྲུབས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྐུ་བཞིའི་གྲངས་ངེས།

བྱ་བྲལ་པདྨ་རྡོ་རྗེ།

ངོ་མཚར་མཛད་པས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་མཆོག །
གསལ་མཛད་སློ་བའི་སྒྲོན་མེར་གྲུས་བཏུད་ནས། །
བློ་མའི་གསུང་རྒྱུན་ཟིན་ཙམ་ཡི་གེར་འགོད། །

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གི་མདུན་བསུས་ཏེ་སྐབས་དོན་གང་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། སྐུ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཞར་བྱུང་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་ཞེས་པ་ནས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དོན་འཆད་པ་ལ། རྩ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེས་ན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་ན། སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན། རྩ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱ་དང་ཞེ་དྲུག་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་གཞན་དུ་གསལ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱར་གྱི་ཚིགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཤད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། སྐུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་ཡང་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་བཞེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་སྣང་ལས་། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ༑ ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཆད་པ་ལ། ཉི་སྣང་ལས། གང་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་འགྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་མི་འབྱུང་བར། ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་སྐད་དོད་དྷརྨ་ཀཱ་ཏ་ཡ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ངོ་བོའི་རྐྱེན་ཏ་ཕྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་བཀག་པར་འགྱུར་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ༑ །ཞེས་གསུངས། དག་ལྡན་ལས། གཞན་དག་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དང་ཚུལ་གཞན་ལས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་སྨྲའོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པར་སྐུ་བཞིར་མ་བསྟན་ལ་སྔགས་ལས་བཞི་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་ཚུལ་མི་འགྲིག་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ཐ་དད་པར་ཕྱེ་བ་ཡང་སློབ་ལམ་རྒྱུ་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཐུབ་དགོངས་སུ། མདོ་རྒྱན་དང་འཕགས་པ་ཀླུ་དང་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་སྐུ་གསུམ་དུ་མཛད་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་མཐར་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བཞིའོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ཀྱི། རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་སེང་གེ་བཟང་པོའི་རང་དབང་ལས་ཏེ་སྣང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གྲགས་ཆ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ། །དཔེར་ན་བུ་དྲུག་ཏུ་དམ་བཅས་པ་ལས་གྲངས་མ་ཚང་བས་ཚ་བོ་བསྣན་ཏེ་གྲངས་ཁ་བསྐང་བ་ལྟར་མདོར་བསྟན་ཚིག་དང་བཅས་པས་སྐུ་བཞིར་ཁ་བསྐང་བ་དེ་ནི་རང་དགར་བྱེད་པ་སྟེ་སྙིང་

རྗེའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་སྐུ་བཞི་དང་སྐུ་ལྔ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་སྐུ་བཞི་བསྟན་པའི་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་ཞེས་པས་ལོངས་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་ནི། ཞེས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། །ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པས་དེའི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྐུ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཡང་དག་བརྗོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས། །བསྟན་བཤད་སྦྱར་བ་ནི། ཆོས་སྐུ་ཞེས་སོ༑ །སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ཏུ་ཡང་མཛད་མོད་ཀྱི། འདིས་སྐུ་བཞི་པ་བསྟན་པར་བྱས་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་མི་འབྱུང་བས་ལུས་མདོར་བསྟན་ཀྱིས་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་ཁོ་ན་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐུ་བཞིར་བསྟན་ན། ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལོངས་སྐུ་འབྱུང་བས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དང་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པས་ན་རྩ་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། དགོས་པ་ཡོད་ན་བསྟན་བཤད་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། སྔར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྔོན་དུ་བཤད་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཡོངས་

འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མཇུག་ཏུ་བཤད་པས་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐུ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་སྨྲ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་དགོས་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སམ་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ངོར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་མཛད་པ་སྨྲ་བ་གསུམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༼རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ༽རྒྱས་བཤད་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་ལྷན་ཅིག་སྨྲ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་མི་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེ་ཚུར་བྱས་པ་སྨྲ་སླ་བའི་ངོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཛད་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་མཛད་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རྒྱན་འདིར་སྐུ་བཞི་བསྟན་ཚུལ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཤེར་འབྱུང་དང་བུད་རྙ་ཤྲི་གཞོན་ནུ་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་བཞི་བསྟན་པར་སྨྲ་བ་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བཀོད་དོ། །

བཞི་བ་ཞར་བྱུང་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས། ལུགས་དེ་དག་ལས་གང་གཟུང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འདི་ལ་སྟོར་རྒྱ་གར་བ་

དང་བོད་ཀྱང་མང་བོ་ཞིག་གིས་མི་ལེགས་པར་སྨྲ་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་གང་ཡིན་དང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དཔྱད་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་གང་ཡིན་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ཚིག་ཟིན་ཙུང་མི་མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་། མཐའ་དཔྱོད་ལས། རང་ལུགས་ལ། གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད། དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། ཞེས་གསུངས།

དེལྟར་ན། སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་མཁན་དེ་འཕགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་སོ༑ །དེ་ཡང་། ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་ལས། དེས་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུའི་གྲངས་ངེས་དང་གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་ལ་རྩོད་དེ། ཞེས་གསུངས། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་མི་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་ལེན།

འོ་ན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། ལོངས་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཕགས་པས་

འདོད་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག་འཕགས་པ་གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོལ་བས་ཚར་གཅོད་མི་ནུས་པས་གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ལ་འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་ལས། དེ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་ཞེས་སྨྲ་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་དེ་གྲོལ་བ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ལ་གྲོལ་བ་དེའི་རྟགས་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཁྱབ་བ་ཁས་བླངས་པའམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། ལོངས་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་རྟགས་དེ་ལ་དེ་བཀོད་ཀྱང་སོང་ཚོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་སོང་ངམ། ཡང་ན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་སོང་། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་སོང་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་སོང་བའི་གྲོལ་བ་ལ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་མི་འཇོག་སྟེ། དེ་འཇོག་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ༑ སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་སྣང་བྱ་ཀུན་བཏགས་སུ་འགྱུར་བས་དེའི་མཐོང་

སྤང་མ་སྤངས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་བཞུགས་ན་ཅུང་ཟད་བདེ་བར་འདུག་སྟེ། འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞི་དང་ལྔ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་དང་།

སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་སོང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འཛོག་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཁྱབ་བ་རྒོལ་བ་དེའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའམ་ཁས་བླངས་པ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྒོལ་བ་དེ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དུ་མ་སོང་ལ། བཀོད་ཚོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་སོང་ཚོད་ལ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་སོང་ན། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པས། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྒོལ་བ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་ལ། གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ལ་འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དག་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ༵། །

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་

གྱུར་པའི་སྐུ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། གཞག་དག་ན་རེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ལ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོན་པའི་བློ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་མི་འཛིན་ལ། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི། མཁས་པའི་ཞལ་རྒྱུན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྦྲུས་ཐེན་ནམ་སྦྲ་འགྲོས་དང་བསྟུན་ན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་འཇོག་གོ །

སྤྱིར་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཅིང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད། ཅེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། བདག་གི་མྱོང་འཆར་ལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཡང་མ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་རྒྱུད་བསླད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ཞིང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དབང་གིས་འཛིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་ཚང་བས་ལོག་ཤེས་ཡིན་ཅིང་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མདོ་སྡེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དང་། སྤྱིར་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་དག་གི་འཛིན་ཚུལ་དང་འཛིན་སྟངས་

ཡུལ་གང་འཇོག་སློ་བུ་མང་ངོ་། །སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློན་ལམ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་དང་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་ཁ་ཆོད་གཅོད་དཀའ་བས་བློ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ། ལོངས་སྐུའི་མཚན་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟན་པས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐུ་བཞི་བོའི་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ།

མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན། ལུས་རྒྱས་བཤད་དུའང་མདོར་བསྟན་བཞིན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐུ་བཞིའི་གཙོ་བོའི་རིམ་པས་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རྗེས་སུ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འཆད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་འབྱུངས་ལ་དེས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེད་པས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༢༠༡༣ ༩ ༡༥ བྲིས་པ་དགེའོ། །

སྐུ་བཞིའི་སྐོར།

བསམ་བྲུ་གཞུང་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་བླ་སྣང་གསལ་བས་གཏི་མུག་མུན་པ་མཐར་མཛད་ཀྱང་། །
དུཿཁས་མནར་བའི་ས་གསུམ་འགྲོ་ལ་རིས་མེད་བརྩེ་བའི་ཉེར་དགོངས་སྐྱེ། །
གདུལ་བྱའི་མོས་ཁམས་ཇི་ལྟ་ཇི་བཞིན་བཅུ་གཉིས་མཛད་པའི་རྣམ་རོལ་གྱིས། །
བདེ་གཤེགས་ལམ་ལ་འདྲེན་པའི་མཆོག་གྱུར་ཐུབ་དབང་ཉེ་མར་གུས་ཕྱག་འཚལ། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཛད་པ་ཁུར་བསྣམས་ཐུགས་བསྐྱེད་སྙིང་སྟོབས་བླ་མེད་པ། །
མདོ་སྔགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་མ་ལུས་དབང་དུ་མཛད་པའི་འཁོར་ཆེན་པོ། །
སྙིགས་མའི་དུས་འདིར་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཉིན་མོའི་དཔལ་ལྟར་ཆེར་མཛད་པའི། །
འཇམ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་གུས་པས་འདུད། །

ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །
དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་བ་ནི། །

ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །
རྣམ་པ་བཞི་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །

ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་མཚོན་བྱ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དང་དེའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའོ། །ཟླ་མེད་ཀྱི་སྐུ་བཞི་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའམ་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་བུ་ལྷ་དབང་ཕྱུག་ལྟར་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དུ་གདོད་མ་ནས་རང་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་ཚོགས་དུ་མ་སྔོན་སོང་གིས་གྲུབ་པའོ། །རྒྱུ་ཚོགས་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཁ་ཡར་བའམ་ཐབས་ཤེས་ཡན་གར་བ་ཞིག་གོམས་སྦྱོར་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་ཚོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པའམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཞིག་གོ །

དེ་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འདིར། །
བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །
རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར།

དགེ་བ་འདི་ཡི་སྐྱེས་བོ་ཀུན། །
བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །

དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་གཙོ་བོ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མདོར་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རང་དོན་གྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་འཛོག་བྱེད་དང་། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོ་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུའི་འཛོག་བྱེད་དོ། །

འོ་ན། རྒྱུ་ཚོགས་དང་གཉེན་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། སྐུ་དེ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་དང་རྟེན་གང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ༔ དེ་ལ་རྟོགས་པ་དཔྱོད་པ། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྟོགས་པ་གཞན་སློང་བའོ། །དང་པོ། ༼སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ངོས་བཟུང་བ།༽ བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་པོ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཁོར་བའི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་འགའ་ལས་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྤྱོད་པ་

ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་འདོད་ཁམས་སུ་འཚང་རྒྱ་བར་བསྟན་པ་དང་།

མཛོད་ལས་ཀྱང་།

སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །
བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །
དེ་ཡི་སྔོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །

ཞེས་སྟོན་པ་དང་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གཉིས་ཚོགས་ལམ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་རང་རང་གིས་མི་སློབ་ལམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལུགས་འདི་ལ་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་འོག་མིན་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བེ་ཌཱུརྻའི་ས་གཞི་ལ་གསེར་གྱིས་མིག་མང་རིས་སུ་བྲིས་པ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ན་བཞུགས་པའི་གནས་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་མདོ་ཐལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།

འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །

དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བར་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས།

དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟེང་ན་འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལྟར་ཡངས་པའི་ཕོ་བྲང་རྒྱ་ཆེ་ལ་མཐོ་བ་གང་ཞིག །གཞལ་ཡང་ཁང་དེའི་སྟེང་གཡོགས་དང་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཉི་མའི་འོད་དང་མཉམ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་འོད་འབར་བ་ཡང་ཡིན། སུ་ཧྲིག་དང་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་བེ་ཌཱུརྱ་སོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་འཕྱང་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བཟོ་སྦྱར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འོད་ཟེར་བརྒྱས་མཚོན་པའི་གྲངས་མེད་འཁྲོ་བའི་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་ཞིང་དེ་ནི་འོད་ཟེར་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་བསྟན་འདུག་སྙམ་མོ། །ཡིན་ན་ཡང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞིང་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་མིན་པར། དེའི་ངོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ། སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཡིན་པས་ལམ་བདེན་ཡིན་ནོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་མཚུངས་སུ་རྣམ་བཤད་སྙིང་རྒྱན་སོགས་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ཤ་རུས་རྡུལ་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའམ་གཟུགས་ཅན་ཞིག་མིན་པར

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདགས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་ནི་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་གོང་གི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གིས་གསུངས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མིན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་དཀའ་བས་བཏང་སྙོམས་སུ་མ་བསྐྱུར་བར་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། ༼ སྐུ་དེ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ངོས་བཟུང་བ ༽བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་རང་དོན་ཆོས་སྐུ་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྐྱེན་ལ་འོག་མིན་གྱི་རྐྱེན་དགོས་ལ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ཡང་ལང་གཤེགས་ལས།

འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །
སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་ འཚང་མི་རྒྱ། །
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་ཏུ། །
འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་མངོན་འཚང་རྒྱ། །

ཞེས་དང་། སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

གཟུགས་མེད་འདོད་པ་གཟུགས་རྣམས་དང་། །
འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །

གནས་ནས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དབང་། །
བཞུགས་སོ་སྟུག་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །

ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཤིག་ཡིན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །

མདོ་ལས།

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །
འདོད་ཆགས་བྲལ་ཚོད་དེར་འཚང་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་ཤེ་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་ལ། ངེས་པར་དུ་གནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་རབ་དང་ཕུལ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། གོང་ན་མེད་པ་དང་བླ་ན་མ་མཆིས་པའི་ཐོབ་འབྲས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། དེ་མངོན་

དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ཡང་རྟེན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་འདུག་པས། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ནི་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྟེན་ལ་ངེས་པར་ཏུ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། མ་དག་པའི་རྟེན་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུང་ལ་བྱེད་ཀྱང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། སྔར་སློབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་རང་རང་གི་ཞིང་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས། ལོངས་སྐུ་ལ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དང་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་པོ་ནར་བཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པས་ལོངས་སྐུ་རང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་གནས་འོག་མིན་ཡིན་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་སྙམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་སྔར་སློབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོར་བ་དང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་བྱས་པའི་མཐུ་ལས་བྱང་སེམས་དེས་བློ་འཕེན་པ་ཇི་ལྟར་བཏང་བ་བཞིན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ནས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་དེས་གཟིགས་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ཏུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་ཟླ་བ་ཤར་བ་དང་། མཚོ་ལ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་སྐུ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུ། །
གང་དང་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །

ཚུ་དང་ནམ་མཁར་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །
དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ ༼ དེ་ལ་རྟོགས་པ་དཔྱོད་པ ༽ བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྐུའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་སྤྲུལ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་ལ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྲུལ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་ལས། གཞན་ཡང་། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱིས་འཕྲུལ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུད་མཐའ་བ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེའི་སྤྲུལ་པ་ཁམས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྲུལ་པ་ཁམས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་མཐའ་མ་པའི་སྤྲུལ་པ་ཁམས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་བའི་ཚེ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་དུ་ སྦྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་སོགས་སངས་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྒྲིབ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཁམས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་དེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་བའི་རྟེན་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུད་མཐའ་བའི་སྒྲིབ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁམས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་མེད་པར་ཐལ། གནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་བྱང་སེམས་རྒྱུད་མཐའ་བ་གཉིས་རྟེན་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་ལས། དེས་ན་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེའི་སྒྲིབ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་གོང་གི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྒྲིབ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་། ལུང་དེས་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་ཞིབ་ཆ་བྱས་ཀྱང་གཞུང་དོན་ལ་མི་འགྲོ་བར་སྙམ། འོན་རང་གི་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་གོང་འོག་བསྒྲིགས་ནས་ཞིབ་ཚགས་བལྟས་ན་ལུང་དེ་ནི་བྲེ་སླ་བའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལས་རང་ལུགས་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། ལུང་དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་བྲེ་བྲག་སླ་བ་གཞིར་ཞོག་ཞེས་ལུགས་དེ་གཞིར་བཞག་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལ། དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་བྲེ་བྲག་སླ་བའི་ལུགས་ལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་མཛོད་

ཀྱི་ལུང་དང་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བའི་ལུང་གཉིས་དྲངས་ཡོད། ཡང་དེའི་འོག་ཏུ་འདི་ལྟར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྤྱི་སྐད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞེས་པ་ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་གྱི་བྱེ་བྲག་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་འགོག་སྟངས་སོགས་ལ་བལྟས་ནས་གོང་གི་ལུང་དེའི་དོན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་བསམས། གཞུང་གོང་འོག་བསྒྲིགས་ནས་རང་གི་ཡིད་ལ་ཤར་ཚུལ་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་གཅིག་ཏུ་འདི་རེད་ཟེར་ནས་ཁ་ཚོན་བཅད་དེ་བཤད་པའི་སྤོབས་པ་མ་མཆིས་སོ། །

ཁ་ཅིག །འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་ཀྱང་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གསར་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་ཟེར་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་གསར་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཁམས་དེ་མ་དག་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ལང་གཤེགས་ལས།

འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ན། །
སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཚང་མི་རྒྱ། །

ཞེས་དང་། སྡུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ། །
སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སུ། །
སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་མཛད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་། སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེའི་སྤྲུལ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན༵ ། དེའི་ཚེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ན་དེ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་གནས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པར་ཐལ། དེ་གནས་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་རེའི་ཡིག་ཆར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་། སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་འཚང་རྒྱ། །
སྤྲུལ་བ་པོ་གཅིག་འདིར་འཚང་རྒྱ། །

ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་ཁུངས་བཙོལ་ནས་གསུངས་པར་སྣམ། གོང་གི་ལང་གཤེགས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འདོད་ཁམས་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་མ་དག་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་རྒྱུན་མཚན་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་གནས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་གནས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སྒྱུར་བའི་ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟེན་ཉིད་ལ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཡིན་དགོས་པ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལུས་རྟེན་དེ་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་གཞན་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་སྲིད་ལུས་རྟེན་དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན་རྫོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་འགྲོ་བས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར། ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་གཉིས

པའི་སྤྱི་དོན་ལས། ལྷག་བཅས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་ཚེ་བསྲིངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ལ། རང་གི་ལུས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས། ལུས་སྔ་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་ལས་ཐར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྤྱི་སྐད་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག །འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཐར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྤྱི་སྐད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེའི་སྤྲུལ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་ཞིབ་ཆ་དང་འཛིན་མཚམས་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་བས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྤྲུལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན༑ བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྤྲུལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྤྲུལ་བ་གང་ཞིག འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་

ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སླ། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་རྒྱུད་མཐའ་བས་སྐྱེས་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྐྱེས་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱེས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱེས་བའི་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྐྱེས་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་དགེ་སློང་དུ་སྐྱེས་བའི་གང་ཟག་དེ་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྐྱེས་བའི་འདོད་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་རང་ལུགས་ལ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྐྱེས་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལམ་བསམ་བློ་གཏོང་ས་གཉིས་ཡོད་པར་སྣང་།

དང་པོ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། བྱང་སེམས་རྒྱུད་མཐའ་བའི་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྐྱེས་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་མེད་པར་འདོད། དེ་ལྟར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་

བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་གྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ནུས་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མཁན་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་ཡིན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ནུས་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མཁན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྤྲུལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་འདོད། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་འདོན་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། དང་པོ་མེད་པ་ནི་གོང་དུ་རྒྱུ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྤྲུལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དེ་མ་དོར་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ནུས་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྲུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྤྲུལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། །

མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱུད་མཐའ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནུས་

མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ནས་དེའི་བྱད་གཟུགས་དང་མཚུངས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ནུས་མཐུ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཉིད་མ་དོར་བར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མཁན་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་བའམ་བསྒྱུར་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་སྤྲུལ་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་བཤད་དོ། །བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་ཡོད་ན་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་སྤྲུལ་བའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་དགོས་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་བའི་འདོད་པའི་དགེ་སློང་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེའི་སྤྲུལ་པ་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། དེའི་ཚེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ དེ་ཆོས་ཅན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དུད་འགྲོ་རུ་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་དེ་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་རུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་གང་ཟག་དེ་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཟུགས་སྤྱི་དོན་ལས། དུད་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་བླངས་བའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁམས་དེ་དང་དེའི་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཚུལ་དང་། ཁམས་དེ་དང་དེའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་སྤྲུལ་ཚུལ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཆེད་དུ་སྟོད་བཅུད་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རབ་འབྱམས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བ་ལས།

རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི། །
གང་དང་གང་ན་གང་གང་ཚེ། །
སྐལ་ལྡན་སྐྱེ་བོ་གང་དང་གང་། །
དེ་དེ་ཡོངས་སུ་སྨིན་བྱ་བར། །
རྣམ་པ་དེ་དེས་དེ་དང་དེར། །
དེ་ཡི་ཚེ་དང་དེ་ཡི་ཚེ། །
ཐུབ་པའི་བ་སྤུའི་ཁུངས་སོགས་ནས། །
སྤྲུལ་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ། ༼ དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་དོགས་པ་གཞན་སློང་བ། ༽ ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚུ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་ཆོས་ཅན། སྐུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་དང་གང་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གང་དང་གང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་པར་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།

སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་དཔག་མེད་པ། །

སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྲུལ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཆོས་སྐུ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་སྐུ་སྤྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཐེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བའི་རྩ་དང་ཟམ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྟགས་པར་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་སྤྲུལ་གཞིར་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་རྩ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་ཚུལ་གཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་སྤྲུལ་གཞིར་མ་བྱས་པར་སྤྲུལ་གཞིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྤྲུལ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྩ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད། སྤྲུལ་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འདྲའི་རྩ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་འདྲའི་རྩ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྩ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྩ་དང་ཟམ་པ་སོགས་སུ་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱེད་སྒྲ་དང་འབྲེལ་སྒྲའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དང་མ་སྦྱར་བ་ལ་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞིབ་ཆ་

བྱས་ན་གོང་གི་ལུང་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་སྣམ། གོང་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་གཅིག་ལ་བྱེད་སྒྲ་སྦྱར་བ་དང་གཅིག་ལ་བྱེད་སྒྲ་མ་སྦྱར་བར་གསུངས་ཡོད་དོ། །

སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང་། །
མཐུན་པ་འདི་འདྲ་བླ་མའི་དྲིན་ཡིན་པས། །
དགེ་བ་འདི་ཡི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །

ཡོངས་སྐྱུའི་མཚན་དཔེ་སོགས།

འདུལ་གསར་ཏྲེ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས།

ཇོ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དངོས་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།

ཞེས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་སྐབས་དོན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ནང་གསེས་ཡོངས་སྐྱུའི་མཚན་བཟང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་ཚུལ་དང་། དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཡོངས་སྐྱུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་ཚུལ།

བརྗོད་བྱ་གསུམ་པོ་འདིའི་ཐོག་ལ་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་དུ་འཆད་ན། ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམན་པས་ནོར་བ་ཡོང་བ་ནི་སོམ་ཉི་མི་དགོས་པས་མཁས་དབང་རྣམ་པའི་སྤྱན་སྔར་བཟོད་པ་མཛད་དུ་གསོལ།

སྐབས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོའི་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆར་ཚུལ་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ། མཚན་དཔེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་དོན་ལ་དོགས་འབྲི་ཅུང་ཟད་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་དཔེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་གི་གོ་བྱེད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

> ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་མཐོང་ན། །
> སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལེགས་པར་མཐོང་། །
> མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དང་བ། །
> མཛེས་པ་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། མཚན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་

གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ལ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ་ལས། དབྱེ་བ་འདིའང་རྒྱན་གྱི་ཚིག་རིས་དང་མཐུན་པར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་སོ་གཉིས་ནི། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གཉིས་ལ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་དང་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞབས་གཉིས་རུལ་སྦལ་གྱི་ཞབས་བཞིན་དུ་ཞབས་གཉིས་ས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་སོར་ཚིགས་དང་པོ་ནས་དྲ་བས་འབྲེལ་ཞིང་རྒྱན་གཞུག་རུང་བའོ། །ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འདིའི་སྐུ་ནི་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་ཐྲག་གོང་གཉིས་དང་ལྟག་པ་ཤས་ཁེངས་པ་མདུན་མཐོ་བ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བ་དང་། ཞབས་མཐིལ་གྱི་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། མི་ཕལ་བའི་ཁྲུ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་པས་སྐུ་ཆེ་ཞིང་ཡ་ཡོ་མེད་པས་དྲང་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་ཕྱིར་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། སྤུ་རེ་རེ་ནས་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། རི་དྭགས་ཤ་རན་དང་ཨེ་ན་ཡའི་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་ཤིང་རིམ་པ་འཚམ་པོ་རྒྱས་ཤིང་རླུམ་པོ་ཡོད་པ་དང་། བརླ་དྲང་པོར་བཞག་སྟེ་མ་བཏུད་ཀྱང་ཕྱག་གིས་པུས་མོའི་སླ་ངར་སླེབས་པའི་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་གནས་པ་དང་། ལྤགས་པ་གསེར་ལྟར་དག་ཅིང་གསལ་བའི་མདོག་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྤགས་པ་སྲབ་པ་ནི་གསེར་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ནི་བ་སྤུའི་

ཁྱུང་བྱུ་རེ་རེར་སྤུ་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་འཁྱིལ་བའོ། །ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པ་ནི་སྙིན་མཚམས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐིག་ལེའི་གནས་ན་འཛམ་པ་དང་དཀར་བ་མཉེན་པ་དྲངས་ན་ཁྲུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་འབྱུང་བའོ། །འཕེལ་ཀ་ཆེ་བའི་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བའོ། །དཔུང་མགོ་ཟླུམ་པ་ནི་གསེར་གྱི་བུམ་པའི་མགྲིན་པ་ལྟར་ཟླུམ་ཞིང་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་རྩའི་དྲ་བ་མི་མངོན་པ་དང་། ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ནི་དཔུང་མགོའི་བར་བྲང་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཕལ་བ་རོ་མི་ཞིམ་པ་ཡང་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བའོ། །སྐུའི་ལྟེ་བ་ནས་ཡན་མན་དང་འདོམ་མཉམ་པ་ནི་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གབ་པ་ཉིད་དང་། དབུའི་གཙུག་ཏོར་ཟླུམ་ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་པ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཞལ་ཀུན་ཁེབས་ཅིང་པད་མ་དམར་པོ་འདྲ་བའི་ལྗགས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོག་པ་དང་སྙན་པ་དང་། མ་འབྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་ལྟར་ཟླུམ་ཞིང་རྒྱས་པ་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འགྲམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ཚེམས་དུང་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། མཐོ་དམན་མེད་པ་ཚེམས་ཚད་མཉམ་པ་དང་། བར་མཚམས་མ་དོད་པས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། སོ་གཉིས་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡན་མན་ན་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད་པས་གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་དམར་པོའི་ར་རི་དང་མ་འདྲེས་པས་སྤྱན་ནི་ནོར་བུ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བ་དང་། སྟེང་འོག་གི་རྫི་མ་རྣམས་ལེགས་པར་གཤོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པས་བ་མཆོག་གི་རྫི་མ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་ནི། ཡོངས་སྐྱའི་སེན་མོ་དམར་ནག་ཟངས་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། སེན་མོའི་མདོག་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། སེན་མོ་ཤང་ཤོང་མེད་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་

ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སེན་མོ་ཟླུམ་པ་དང་། སོར་མོ་ལ་གཉེར་མ་མེད་པས་རྒྱས་པ་དང་། སོར་མོའི་རྩ་བ་ནས་རྩེ་མོའི་བར་རྗེ་ཕྲར་སོང་བས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་མངོན་པ་དང་རྩ་བསྒྲོལ་བ་སྐྱེ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་ཆུང་བས་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པས་ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་ཐིལ་གྱིས་གཞོན་པས་སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། གླུ་གདུག་པ་ཅན་ཐིལ་གྱིས་གཞོན་པས་གླང་པོ་ཆེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། བྱ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པར་མཁས་པས་ངང་བའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། འདོད་པའི་གནས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྣ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ཞབས་གཡས་སྔོན་ལ་སྤོ་བ་དང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ནས་ཕེབས་པས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། གཤེགས་པའི་ཚེ་ལྡན་སྡུག་ཅིང་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ལམ་གོང་འོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་དྲང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། འཁྲིང་ལེགས་པས་སྐུ་འབྲིལ་བག་གམ་བག་ཆགས་པ་དང་། གཙང་ཞིང་དག་པས་སྐུ་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐུ་རིང་ཐུང་དང་སྦོམ་ཕྲ་སོགས་ཐད་ཀར་མ་འཚོལ་བས་རིམ་པར་འཚམ་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་གཙང་བ་དང་ཐུགས་འཛམ་པ་དང་། སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ། ཆོས་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཁོ་ལག་རྫོགས་པའམ་འཕེལ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། གོམ་པ་རིང་ཐུང་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་། ར་རི་མེད་པས་སྤྱན་གཉིས་དག་པ་དང་། སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། སྐུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་རྟག་ཏུ་ཞུམ་པ་མེད་པས་སྐུ་ཤ་རྒྱས་པ་དང་། སྐུ་ཤ་ལྷུག་ལྷུག་མེད་པས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་

ལྡན་པ་དང་། གཟིགས་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པ་དང་། དཀུ་རྐེད་དམ་ཕྱལ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྐེད་སྐབས་འཚམ་པས་དཀུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐེད་པ་ཧ་ཅང་རིང་པོ་མེད་པས་དཀུ་མ་རྙོངས་པ་ཉིད་དང་། ལྟོ་བའི་ངོས་མཐོ་དམན་མེད་པས་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ་དང་། ལྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པའམ་མཛེས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་དང་། སྐུ་ལ་སྨེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོའི་མདངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རྒྱང་རིང་བོ་ནས་གསལ་བའི་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་ཞིང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་། ལྗགས་བདེ་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། ལྗགས་སྲབ་པ་ཉིད་དང་། ལྗགས་དམར་བ་དང་། གསུང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ལྟར་བརྗིད་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སྙན་ཅིང་སྙན་ལ་འཇམ་པ་དང་། མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་དང་། མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། མཆེ་བ་རིང་ཐུང་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་། མཆེ་བ་རྩ་བ་ནས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། ཤངས་ཀྱི་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། ཤངས་སྣབས་སོགས་ཀྱིས་དག་པས་གཙང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱན་དཀྲུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། རྫི་མ་མཚམས་སྟུག་པ་དང་། སྤྱན་དཀར་ནག་མ་འདྲེས་པས་པདྨའི་འདབ་མ་རངས་པ་འདྲ་བ་དང་། སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་དང་། སྨིན་མ་ཕྲ་ཞིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་། སྨིན་མ་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། སྨིན་མའི་སྤུ་རིང་ཐུང་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། སྙན་རིང་ཐུང་དང་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་། སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྙན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། སྐྲ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚམས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པས་དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། དཔྲལ་

བ་དབྱེས་ཆེ་བས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། གདུགས་ལྟར་དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་བྲང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཉིད་དང་། བར་མཚམས་མེད་པར་དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་མི་རྩུབ་ཅིང་མི་གཤོར་བ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེ་བོང་ལ་དཔལ་གྱི་བེ་ཙུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པའོ། །

དབྱེ་བ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་ཚུལ་ནི།

མདོ་ལས།

དུ་བ་ལས་ནི་མེ་ཡོད་དང་། །
ཆུ་བྱ་ལས་ནི་ཆུ་ཤེས་བཞིན། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །
རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ལྡན་རྣམས་ལ་རིགས་སད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་དཔེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་མཐོང་ན། །
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལེགས་པར་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། དེའི་དོན་ལ་དོགས་འབྲི་ཅུང་ཟད་བྱེད་པ་ལ། ལོངས་སྐུའི་མཚན་

དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་ཚུལ་དང་། ཕོངས་སྐྱུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་ཚུལ་དོགས་འབྲི་ཅུང་ཟད་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རང་གིས་ལན་འདེབས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་དཔེ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་ལ་དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་ལ་དོགས་པ་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཚན་བཟང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་ཚུལ་དེ། མཚན་བཟང་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དེ་བསྒྲུབ་མི་དགོས། རྟོགས་པ་དམན་པ་དག་ལ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཁྲབ་པ་འཁྲུལ་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་ནས་བཀོད་ན་ཐ་སྙད་དེ་དག་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ནས་རྟོགས་པ་ནི་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱུ་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དང་འབྲེལ་ནས་རྟོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འདི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བྱུར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པ་ལ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ལ་རྟོགས་པ་དམན་པ་དག་གིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ལས་དཔོག་ན་འཁྲུལ་ཞིང་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་

རྟགས་ལ་མ་འབྲེལ་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ནང་གི་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ན་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་པ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ་སོགས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེའང་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་རྟོགས་པ་དཔོག་མི་ནུས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་ལ་དོགས་པ་འགོད་པ་ནི། མཚན་བཟང་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན། རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བའི་མཚན་བཟང་དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འབྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། མཚན་དཔེ་རྣམས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མི་འཐད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འོག་ཏུ་བསྒྲུབ། ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་བྱེད་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་ན་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་མཚོན་བྱེད་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན་ནི་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ལས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་འཇོག་པ་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་རྒྱུན་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟེར་ནས་རིགས་མཚུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཔྱད་གཞི་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་གོ །

གཉིས་པ། དེ་དག་ལ་རང་གིས་ལན་འདེབས་པ་ལ། དོགས་པ་དང་པོའི་ལན་ནི༑ མཚན་བཟང་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་རྣམས་བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བྱུར་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་དེས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལས་མཚན་བཟང་གི་རྣམ་གཞག་དང་། བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གང་དང་གང་གསུངས་པ་དེ་ཤེས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་དེ་ལ་ཚང་འདུག་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རེད། གང་གིས་ན་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་ནས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལས་མཚན་དང་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་ཤེས་ཚད་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པའི་

རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། མཚན་བཟང་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། ལུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་མཚན་དཔེའི་རྣམ་གཞག་གསུང་ཚུལ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཁྲབ་པ་འཁྲུལ་བའི་གནོད་བྱེད་ཡོད་ཟེར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་སྟེ། སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡང་རིང་དུ་འདྲིས་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་བརྟགས་ཐུབ་པར་མཐོང་ན། དེ་ལས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཙམ་ལ་དེའི་ངོ་བོར་རྟགས་སུ་བཤད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་སྔར་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བོ་ཞིག་སྣང་མོད་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

ངོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། མཚན་བཟང་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གསེར་ཕྲེང་དང་ཡིག་ཆ་ལས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བཏུས་ཊཱིག་ཟིན་ལྟར། ཤེས་པ་ཞིག་བཞག་དགོས་ན་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྣང་བའི་མཚན་བཟང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་ལས་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞིང་རོ་མཆོག་སྣང་བའི་མཚན་བཟང་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་དེའི་དོན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་ལས། ལུང་དེའི་དོན་མཚན་དཔེ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ནི་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། ཡིག་ཆ་དང་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ། ཡོངས་སྐྱུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་ཚུལ་དོགས་འདྲི་ཙུང་ཟད་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རང་གིས་ལན་འདེབས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིག་ཆ་དང་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡོངས་སྐྱུའི་མཚན་བཟང་རྣམས་རྣམ་སྨིན་དངོས་ཡིན་ལ་སྤྲུལ་སྐྱུའི་མཚན་བཟང་རྣམས་བདག་འབྲས་ཙམ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡོངས་སྐྱུའི་མཚན་བཟང་རྣམས་རྣམ་སྨིན་དངོས་ཡིན་ལ་སྤྲུལ་སྐྱུའི་མཚན་བཟང་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། སྦྱོར་བཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་དེ་དང་། སྤྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པའི་ཐད་དུ་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ལ་དང་པོའི་ལན་ནི། རང་གིས་རྫོངས་འཆར་འདི་ལྟར་བརྗོད་འདོད་དེ། གསེར་ཕྲེང་དང་ཡིག་ཆ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལོངས་སྐུའི་མཚན་བཟང་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་པ་དང་། ལོངས་སྐུ་དེས་སྤྲུལ་བའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་བཟང་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལོངས་སྐུའི་མཚན་བཟང་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ཡིན་ལ་དེ་འདྲའི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་པོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་བཞག་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་དེའི་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྨིན་པའི་དུས་ནི་ལོངས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་གྲུབ་པའི་དུས་ཉིད་ཡིན་ལ། ལོངས་སྐུ་དེས་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུ་དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་པའམ་སྤྲུལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྔར་གྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དེའི་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་མ་གྲུབ་ལ་རྒྱུ་དེ་སྔར་ཡང་ནུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ནས་སྔར་གྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་འགྲེལ་དགོས་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་འཚལ།

དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། གོང་དུ་བཀོད་པའི་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་སྐབས་དང་པོ་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ནི། སྐབས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ལུགས་གཞིར་བཞག་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི༔ །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་བཅུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་གསུངས་པ་

སོགས་ལ་གཞིགས་ནས་སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

འདིར་སྨྲས་པ།

ཡོངས་སྐུའི་མཚན་ལ་དཔྱད་བརྗོད་སྤེལ་བའི་དགེས། །
དྲི་མེད་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པ་དང་། །
མ་རྒན་སེམས་ཅན་གདུན་བདེ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། །
བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཚེད་བསྔོ། །

མཚན་དཔེའི་སྐོར།

བློ་བཟང་བདེ་ལེགས།

དཔག་ཡས་བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །
མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་རྟོགས་པ་མཆོག །
བགྲང་ཡས་འགྲོ་ལ་མཆོན་སྦྱིན་པའི། །
བསམ་ཡས་མཚན་དཔེའི་ཕུང་པོར་འདུད། །

རྒྱ་ཆེན་གཞུང་གི་བཀའ་གནད་ལ། །
དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་དབེན་ན་ཡང་། །
དམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ན། །
མི་ཤེས་ན་ཡང་བརྩོན་པ་བགྱིད། །

དེ་ཡང་སྐབས་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པའི་དབང་ཤེས་ལ་མཚན་དཔེར་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་གདུལ་བྱ་ལས་དག་གི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་ན་དབང་ཤེས་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་

ལྷ་བུས་བདག་རྐྱེན་དང་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཚན་དཔེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྔྲ་རྟག་པར་སྣང་ཞེས་པ་དང་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་ཞེས་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་འཁྲུལ་ཕྱུགས་གང་རུང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དག་པའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཁྱད་གཞི་འམ་སྣང་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྣང་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཚན་དཔེ་རུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཚན་དཔེར་སྣང་ངམ་ཞེ་ན་མི་སྣང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནུས་པས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་མཚན་དཔེ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་མཚན་དཔེར་ཤར་བ་ཉིད་མཚན་དཔེ་ཡིན་པས་དེ་སྣང་བ་ན་མཚན་དཔེ་སྣང་བར་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་རྟུལ་ཕྲན་བསགས་པའི་གཟུགས་མེད་པར་གསུངས་པས་དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་ལྷ་བུའི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚན་དཔེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ནུས་པའི་ཆ་གཅིག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དེ། གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་མཚན་དཔེ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་འཕོས་པས་དེའི་ཉེར་ལེན་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་དེ་འཇོག་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་ནུས་པ་དེ་མཚན་དཔེར་ཤར་བ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་མཚན་དཔེར་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགའ་ཞས་ཀྱིས་སེམས་

ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནང་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྫས་ཆ་གཅིག་མཚན་དཔེའི་ཉེར་ལེན་དུ་བཞེད་ཀྱང་གཞུང་དོན་དངོས་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་སྙམ་མོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་འགོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གདུལ་བྱ་ལ་མཚན་དཔེར་ཤར་བ་ཉིད་མཚན་དཔེར་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཇོག་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱུད་དེ་འོང་བའི་གང་ཟག་གཅིག་དེའི་རྫས་རྒྱུན་སྔ་མར་འཇོག་ན་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྐྱུ་རུ་ཤར་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བཤད་དཀའ་ལ། དེའི་རྫས་རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅིག་མེད་ན་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འཇོག །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་ལྷ་རུ་ཤར་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་པར་འཕོས་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་གང་ཟག་ཐེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་མི་ཐུབ་པ་དང་། རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡང་ཇི་ལྟར་འཇོག །དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྲངས་ཚུལ་བཤད་པ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་བདག་ཅག་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ལོངས་སྐུ་དང་། དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་

འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས། རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། རྫས་གཅིག་ན་དེ་གཉིས་རྫས་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། རྫས་ཐ་དད་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་མིན་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་སྣང་ཡང་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་དཔྱད་པར་འཚལ།

གཞན་ཡང་། མཚན་དཔེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྐུ་དྲི་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་ལྟ་བུ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱིབས་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་དབུ་སྐྲ་ཡིན་པས། སྐྲ་དབྱིབས་སུ་འཇོག་ལ་ལྟར་འདི་ཡང་འདྲའོ་སྙམ་མོ། །

འོན་ཀྱང་མཚན་དཔེ་ལ་ཤེས་པའི་ཆར་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་པ་དང་དེ་ཡང་ རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བའི་མཚན་བཟང་དེ་འཇོག་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་མཚན་བཟང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་ཏུ་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷགས་ཤེས་དེ་འཇོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་མཚོན་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་དེས་མཚོན་བྱེད་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ། མངོན་སུམ་གྱི་ནི་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པས་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྙམ་དུ་དོགས། དེས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ་མཚོན་བྱེད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་མཚོན་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཀའ་ཡིས་བསྐུལ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི། །
ཤེས་རབ་འཕེལ་ཕྱིར་འདི་བྲིས་ཀྱང་། །

གཞུང་དོན་ཆ་ཙམ་མ་འཚལ་བས། །

ནོར་ལ་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་གསོལ། །

འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་འབད་པ་ལ། །

བསོད་ནམས་ཅུང་ཟད་མཆིས་གྱུར་ན། །

ཕ་མའི་གཙོ་བྱས་འགྲོ་ཀུན་གྱིས། །

མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་ཐོབ་ཤོག །

ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་མེད་སོགས།

འདུལ་གསར་ལྷ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན།

རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་ཞིང་། །
རབ་མཛེས་མཚན་དཔེ་རྒྱན་གྱིས་ཉེར་སྤྲ་བའི། །
བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་སྟོང་གི་བྱེད་པོ་སྟེ། །
ངེས་ལྔས་འགྲོ་དོན་སྐྱོང་མཛད་ལོངས་སྐུར་འདུད། །

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་སྔུན་བསུ་སྟེ། འདིར་གང་གླེང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ནི། ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོགས་དཔྱོད་དང་། མཚན་དཔེ་ལོངས་སྐུ་དང་སྦྲུར་ནས་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བ་སྤུའི་བུ་ག་དཔེ་བྱད། མཚན། མཛོད་སྤུ། གཙུག་ཏོར། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་རྣམས་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པས། དེ་དག་འཐོབ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དང་། གཅིག་ཐོབ་ན་གཞན་རྣམས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་མིན་སོགས་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྩོམ་གཞི་དེ་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་མེད་བཤད་པ་དང་། མཚན་དཔེ་རྣམས་ལོངས་སྐུ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་དགག་པར་ལན་འདེབས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་པར་ཅུང་ཟད་ཞུ་ཁུལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རང་གི་རྫོངས་འཆར་ཙམ་གྱིས་དོགས་སློང་ཅུང་ཟད་ཞུ་ཁུལ་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་དེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་བླ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཚིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཚོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དང་། ཡོན་ཏན་ལྔ་ལྡན་དང་། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ལོངས་སྐུ་ལ་འཁོར་ངེས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །འཁོར་ངེས་པ་ནི་འཁོར་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་སྐོར་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། བྱང་ཆེན་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་ལྡན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། ཞེསདང་།

སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཚད་མེད་ལས། །
འབྱུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །
ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །
མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྐུ་དེ་ཡིས། །
ཆོས་ཀྱི་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ནི། །
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས་ཞིང་། ཤེར་སྒྲོན་དང་གྲགས་ཆ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་དགག་པར་ལན་འདེབས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་པར་ཅུང་ཟད་ཞུ་ཁུལ་བྱེད་པ་ནི། འོ་ན་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ན། ཐེག་བསྡུས་སོགས་ལས་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དེའི་འཁོར་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པའམ། ཡང་ན་ལོངས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་དེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པས། སྤྲུལ་སྐུ་དེའི་འཁོར་ཉན་རང་སོགས་ལ་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ལོངས་སྐུ་ལ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། འཁོར་ངེས་པ་དེ་

ཡང་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤཱཀྱ་གིས་སྐོར་བར་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་ན། འོ་ན་གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི༑ དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེར། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྟོན་པའི་ཆོས་སུ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ། འདིས་ནི་ཁུངས་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཐེག་བསྡུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གནོད་པ་ཡང་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ངེས་པ་ལྔ་ཡི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཐོགས་རེ་བསྟན་པ་སྣ་བསྡུས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་སྟོན་པའི་ཁུངས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ནི་མེད་དེ། འདི་ཡི་རྒྱ་བའི་མདོ་ལས་ངེས་པ་ལྔག་མ་བཞི་མ་གཏོགས་གནས་ངེས་པ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་བར་ཡང་སྐུ་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ངེས་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། འགྲེལ་བས་ཀྱང་རྒྱ་བར་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་ངེས་པ་ཙམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་གནོད་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ལོངས་སྐུར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཆོས་ཅན། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པར་ཐལ། ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་རང་རེའི་སྤྱི་དོན་དང་གསེར་ཕྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གཞན་ཡང་། ལོངས་སྐུའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ས་དང་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ས་བཅུ་པ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

འགྲེལ་བའི་འགྱུར་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པར་མི་བཟུང་སྟེ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འགྱུར་དེ་དག་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེས་ནི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་བཅུ་པ་བས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་ཚོག་གམ་སྙམ་མོ། །

གཞན་ཡང་། ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ལོངས་སྐུ་དེ་སར་གནས་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བར། ཇི་ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་པ་ནི་གཞུང་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །

ཡང་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ས་དང་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། འོག་མིན་རྟེན་ཅན་གྱི་ས་དང་པོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་འཁོར་ལ་ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་ཡོད་ན་འོག་མིན་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ས་དང་པོ་བ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་འདོད་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འོག་མིན་དུ་བགྲོད་ནུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྐུའི་གསུང་དངོས་སུ་ཉན་ནུས་ལ། ཉན་

རང་དང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཟག་བཅས་གྱི་ལུས་མ་དོར་བས་རྟེན་དེ་ལ་འོག་མིན་དུ་བགྲོད་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷའི་ཟླ་བའི་མདོན་ཤེས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་གཉིས་པན་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་ཐྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླང་དགོས་སམ་སྙམ་ཡང་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་རང་གི་རྨོངས་འཆར་ཙམ་གྱིས་དོགས་སློང་ཙུང་ཟད་ཞུ་ཁུལ་བྱེད་པ་ནི། ཡོངས་སྐྱུས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མི་གསུངས་པ་དང་། སོ་སྐྱེས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་བགྲོད་མི་ནུས་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སྐུའི་གསུང་ཉན་མི་ནུས་པས། ཡོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་མེད་པར་འདོད་ན། ཡོངས་སྐུས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་མེད་པས་ཡོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་ཐེག་དམན་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཡོངས་སྐུས་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཆོས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་པར་བདེན་མོད།

འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཅི་སྙེ་གསུངས་པ་མེད། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཡོངས་སྐུ་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཉན་མི་འདོད་པས། ཡོངས་སྐུས་དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་རང་ལ་ཉན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་ཡོངས་སྐུས་དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མ་གསུངས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་སེམསའཕགས་པས་སངས་རྒྱས་གང་ལས་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་

འཕགས་པས་གཞན་དོན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པར་ལོངས་སྐྱུ་ལས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གསན་པའི་སྣོད་རུང་གི་སྐལ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལས་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་རགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཉན་པའི་སྐལ་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ལོངས་སྐྱུ་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཉན་མི་འདོད་པ་མིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཐེག་དམནགྱི་ཆོས་ཉན་པའི་སྣོད་དུའང་མི་རུང་བ་མིན་པ་གཉིས་ཚོགས་ན་ནི། ལོངས་སྐྱུས་དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ငེས་པར་གསུངས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གང་གསུངས་མ་གསུངས་ནི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་རང་དབང་གིས་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་པ་སོ་སྐྱེས་ རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་བགྲོད་མི་ནུས་པས་ལོངས་སྐྱུའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སོ་སྐྱེ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྐྱུ་ལས་ཆོས་གསན་མི་ནུས་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། དཔེར་ན། དགའ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་བགྲོད་མི་ནུས་པ་དང་རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་པ་དངོས་སུ་མཇལ་མི་ནུས་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གསུམ་རྩེད་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གསུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ལོངས་སྐྱུ་དངོས་སུ་མཇལ་མི་ནུས་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྐྱུའི་གསུང་ལ་ཅི་སྟེ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡོད་མི་ཆོག །

གཞན་ཡང་ལོངས་སྐུའི་གསུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་ལོངས་སྐུ་དངོས་སུ་མཇལ་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པར་ཐལ། ལོངས་སྐུའི་གསུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་ལོངས་སྐུ་དངོས་སུ་མཇལ་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུད་ནས་ལོངས་སྐུའི་གསུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་རང་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ༷ །

ཡང་ས་དང་པོ་བ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་ལ་དེ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དེས་འདོད་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འོག་མིན་དུ་བགྲོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ས་དང་པོ་བ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་གིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གསུམ་དུ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། མི་སྐྱོའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རྒྱུར་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་ནུས་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཚེ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་གཞན་དོན་དུ་ཚེ་འཕོས་པ་མེད་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་ཚེ་འཕོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནི་ཡུན་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བས་ཚེ་འཕོ་

ལོང་མེད་པར་སྒྱུར་དུ་ས་གཉིས་པ་སོགས་སུ་འཕོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་བླ་མའི་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ས་དང་པོ་ནི་བསྐལ་པ་དུ་མའི་ཡུན་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ས་དང་པོ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ས་དང་པོ་ལ་བསྐལ་པ་དུ་མའི་ཡུན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་།

གཞན་ཡང་ས་དང་པོ་བས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་སྟོན་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་གསུངས་པ་ཡོད་པ་སོགས་ནི། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་སྟོན་པ་ཡོད་ན། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བ་ཅི་སྟེ་མེད། གཞན་དུ་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འཆི་འཕོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མཛད་པར་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་དང་པོ་བས་ཆོས་གསུངས་པ་དང་གསན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དུས་ཀྱང་བསྐལ་པ་དུ་མའི་ཡུན་ཚད་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་དུ་ཚེ་འཕོ་བ་མེད་པ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་རང་གི་ལུས་གཅིག་ལས་ལུས་བརྒྱར་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པར་ནི་འཇུག་པ་སོགས་ལས་གསུངས་ལ། སྤྲུལ་པ་དེ་དག་ཐམས་

ཅན་ཀྱང་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་ན། འོ་ན་སྤྲུལ་པ་པོ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲུལ་པ་པོ་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་ཡང་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་བས། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡང་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྐུ་དེས་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལོངས་སྐུ་དེས་སྤྲུལ་བའི་སྤྲུལ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལོངས་སྐུའི་སྤྲུལ་པ་མིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་ན་ལོངས་སྐུའི་སྤྲུལ་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་གང་གི་ཡང་སྤྲུལ་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྲུལ་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ན་སྲོག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དགོས་པ་ལ་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ལུས་ལས་མཆེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་གཉིས་པ་ཞིག་མ་ཡི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་བཙས་པ་སོགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ཤིག་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཡི་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་བཙས་པའི་མཛད་པ་སོགས་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་ན། སྔར་གྱི་རང་གི་ལུས་དེ་

རང་སོར་གནས་ནས་ལུས་དེ་ལས་མཆེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་གཉིས་པ་ཞིག་མ་ཡི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་མི་ནུས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས། མ་ཡི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྟན་པ་མེད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན༑ མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྟོན་ནུས་པས་ན་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྒྲས་བཤད་པའམ། མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇུག་པ་ལས།

བ་སྤྱིའི་ཁྱིང་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་། །
ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བགྲང་འདས་དང་། །
དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་དང་། །
སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཡང་དོན་གྱིས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། དེས་དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་སྟོན་མི་ནུས་པ་མི་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་སྟོན་ནུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མ་ཡི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་

གང་ཞིག །དེ་ལ་ཡོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་མི་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་དེ་ལས་མཆེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་གཉིས་པ་ཞིག་མ་ཡི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་འདོད་པའི་མི་ཡི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྫས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སོགས་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་དང་སྐྱེ་ཚུལ་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་བླང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ས་དང་པོ་བ་ཞིག་ཀུང་དོན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། ས་དང་པོ་བ་ལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་འདོད་པའི་མི་ཡི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་སེམས་སོགས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་རང་གི་ལུས་དེ་མ་དོར་བར་རང་སོར་གནས་ནས་དེ་ལས་ལུས་གཉིས་པ་ཞིག་མ་ཡི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟར་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པ་གཉིས་ཚོགས་ན་ནི། སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་སོགས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ཏེ༔ དཔེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ

ལེན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་དཔེ་རྣམས་ལོངས་སྐུ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མཚན་དཔེ་ལོངས་སྐུ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གསེར་འཕྲེང་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་དཔེ་འདི་དག་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ལོངས་སྐུ་ཉིད་ལ་བཤད་ཅེ་ན།

རྒྱུད་བླར།

མཐོང་ན་ཚིམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །
སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །
སྤྲུལ་པ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །

ཞེས་པ་ལྟར་གཉིས་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཡིན་ལ་སྤྲུལ་སྐུའི་དེ་ནི་བདག་འབྲས་ཙམ་སྟེ་འདི་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཡང་གཟུགས་བརྙན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ་ལས། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི་ལོངས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་ཡིན་པས་ན་དེ་རྣམས་ལོངས་སྐུ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས།

ཡང་ན། ལོངས་སྐུ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་རང་ཉིད་གང་ལ་སྣང་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་རང་ཉིད་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུར་སྣང་བས་ཁྱབ་པས། གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དུས་རྟག་ཏུ་མཚན་དཔེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པས་ཁྱབ་པས་ན།

མཚན་དཔེ་རྣམས་ཡོངས་སྐྱུ་དང་སྦྱུར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཡང་ཚོག་གམ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་མཚན་དཔེ་རྣམས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་རྣམས་འཐོབ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དང་། གཅིག་ཐོབ་ན་གཞན་རྣམས་ཐོབ་དགོས་མིན་བཤད་པ་ནི། མཚན་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རེ་རེ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཚུལ་མཛོད་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་། གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། སྤུ་ཞིང་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་དང་། རིང་བར་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཁྱིལ་བ་དང་། འོད་མཐའ་ཡས་པ་དྲུག་དེ་དྲུག་གི་འབྲས་བུར་མདོ་སྡེ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ་དཔེ་བྱད་རྣམས་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དྲུག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྲེལ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་གསུངས།

ཡང་ན་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་མིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ༏ དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཉིད་གདུལ་བྱ་ལས་དག་གི་ངོར་མཚན་དཔེ་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་རྣམ་བཤད་དང་། སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་དཔེ་དེ་དག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུས་གྲུབ་པ་ནི།

རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་འབྱུང་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་འབྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཀུན་བསོད་ནམས། །འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་

གང་། །དེ་བཅུར་བསྒྲེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་
རྒྱས་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་། །བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་
ནི༑ །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་ཇི་སྙེད་དེ་སྙེད་ཀྱིས། །རྒྱལ་པོ་དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་གང་
ཡིན། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ །
མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་དུ་
བསྒྱུར་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྤུའོ། །མཛོད་སྤུ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག །སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་ནི་བསྡོམས་པ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་ལྟར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྐྱོབ་པའི་གཙུག་ཏོར་
སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཏོར་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ནི། །གྲངས་མེད་རྒྱ་ཆེན་བཅུ་པོ་
དང་། །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་སྒྲ་དབྱངས་ནི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྐྱེད་པའི་མཆོག །

ཅེས་གསུངས། དེའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རོལ་མཚོ་ལས། དེས་ན་རང་རྒྱལ་སོགས་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བཅུར་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །

དེས་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དེ་དག་གི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཡོད་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ལ། རྒྱུ་ལ་དཀའ་སླ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། འབྲས་བུ་མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་འཐོབ་པ་ལ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་

པར་ཡོད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་བོ། །

 འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་གཅིག་ཐོབ་ལ་གཅིག་མ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོས་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ན་མཚན་དཔེ་ས་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྐུའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ན། མཚན་དཔེ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་རྣམས་དཔེ་བྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། །
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལེགས་པར་འཚལ། །
མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དང་བར། །
མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཡིན་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་མཚོན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་

པར་མཚོན་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་གསུངས་པའི་མཚན་དཔེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གིས་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་གྲངས་འཛིན་དུ་བགྲངས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱེད་ལ་དགོངས་པ་དང་། མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དཔེ་བྱད་གཉིས་འགལ་ཡང་སྤྱིར་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་མི་འགལ་ཏེ༏ སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུའི་དཔེ་བྱད་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཟག་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་ན། ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་དག་གང་ཟག་གཞན་ལ་གོ་བར་ནུས་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཚོག་གམ་སྙམ་མོ། །

ཡང་མཚན་དཔེས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ། འོ་ན་རང་གི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དག་གི་གོ་བྱེད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་ན། དེ་འདྲའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དེ་ལ་ཕྱི་ཡི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་དཔེ་ལ་ཤེས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་བྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟིགས་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མའི་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆར་དེ་དཔེ་བྱད་ཀྱི་གྲངས་འཛིན་དུ་གསལ་

བར་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཚན་དཔེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་ན། ཆོས་ཅན་སྤྱི་མ་གཞིར་བྱས་ནས་བརྒལ་བརྟག་གྱིས།

གཞན་ཡང་། ཪོ་མཆོག་སྣང་བའི་མཚན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷུགས་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མཚན་དེ་ཐ་མལ་པའི་ལྟེ་ཤེས་ལ་ཪོ་མི་ཞིམ་པར་སྣང་བའི་ཪོ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལྷུགས་ཤེས་དང་ཕྲད་པ་ན་གནས་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ལྷུགས་ཤེས་ལ་ཪོ་ཞིམ་པར་སྣང་བའི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བཞག་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། མཚན་དཔེ་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་པ་འགའ་ཡིས་ཀྱང་ཪོ་མཆོག་སྣང་བའི་མཚན་འདི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྷན་མིན་དུ་འདོད་ཀྱང་ཁྱད་གཞིའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ལྷན་མིན་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷུགས་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷུགས་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷུགས་ཤེས་དེ་དང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལྟོས་པའི་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་མཚོན་པར་བྱེད་

པ་དང་། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་པ་མིན་པས་ཁྱབ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་དོན་གྱིས་དེ་ལྟ་བུར་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐབས་ཤེས་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྨྲས་པ།

འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོ་ཅི་མཆིས་པས། །
འགྲོ་རྣམས་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །
ཐེག་མཆོག་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་སོན་སྟེ། །
ཁྱབ་བདག་ཡོངས་སྐྱའི་གོ་འཕང་མྱུར་འཐོབ་ཤོག །

༢༠༡༣། ༩། ༡༣། ཟུལ །

གསལ་བཤད།

ཁྲིམས་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། དཔྱད་བརྗོད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་འདིའི་ཞུ་དག་གི་འགན་བླངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། འདི་ཉིད་ཞུ་དག་གི་དུས་ཡུན་ཐུང་བ་དང་། ཡིག་གཟུགས་མ་འདྲ་བ་དག་བསྒྱུར་པས་ཀྱང་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བར་ཐོན་པ་དང་། རང་འབྲིའི་ལས་ཀའི་བར་གསེང་རྣམས་སུ་ཞུ་དག་བཏང་བ་ཡིན་པས་མིག་ལ་མ་ཐོགས་པ་དང་།ལག་གིས་མ་ཟིན་པའང་གང་འཚམ་ཞིག་ཡོད་པར་ངེས་ན། དཔྱད་བརྗོད་སྤེལ་མཁན་དང་གཟིགས་པ་པོ་དག་ལ་ལག་ཟུང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སྙིང་ནས་བཟོད་གསོལ་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞུ་སྒྲིག་པས། ༢༠༡༣.༡༠.༡༠.ལ

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུད་ལེགས་བཤད་དུད་རྩེ་འདི། །

དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཧེ་རྒྱུད་ལྤའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུན་དང་བསྒྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

ཆོས་རའི་ནང་གི་ཞི་བ་ཆ།

དཔྱད་བརྗོད་དེབ་ཐེབ།

ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར།

སྨད་ཆ།

ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱེད་པོ། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་བསྐོས་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་སངས་རྒྱས།

དཔྱད་བརྗོད་སྤེལ་མཁན། སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་གཉེར་བ་སྐོར་ཞིག

ཞུ་སྒྲིག་པ། བྱ་གཞུང་ཀླུ་སྒྲུབ་པ།

༢༠༡༣ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པར་པར་གཞི་བསྒྲིགས།

༢༠༡༣ ལོར་པར་བསྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

ཡིག་གྲངས། 117.000